

486

6-53.

Ann.	Pres.	C.	N.
189	1	3	16.

« *Negoci rodó.* »

Tuguet comichensacte y en prosa

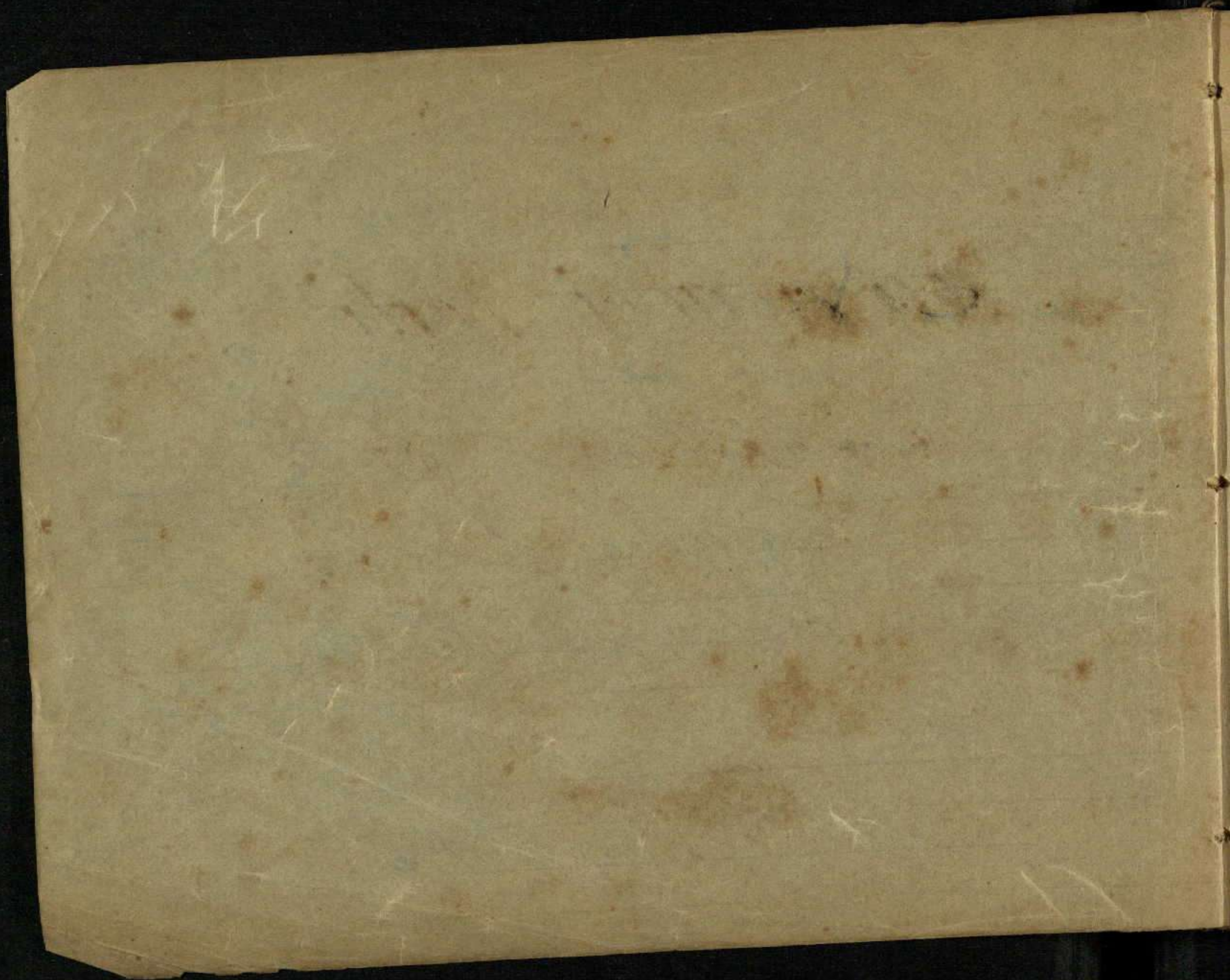
original de

J. Barbany. y J. Ventura

Barcelona y Septbr 193.

R. 312955

MS 196

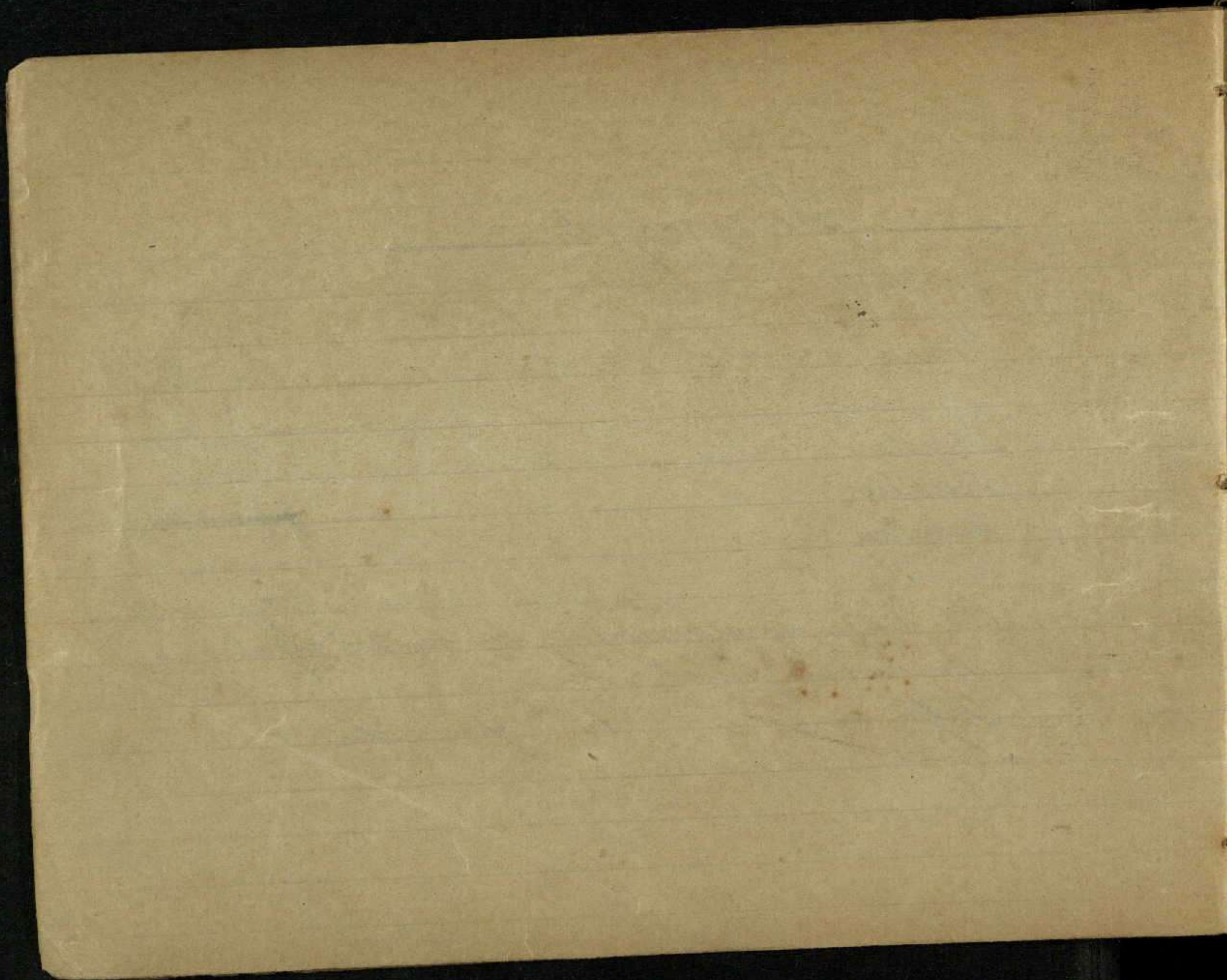
1.

SP
Personatjes

Donya Tomasa	—	50 anys	—	tra Pala'
Conxa	—	18	à 20 anys	Sta Pala'
Don Pau	—	60	" "	gasarogni'
Ornesto	—	25	à 30 anys	tr Dorai
Federico		id	id	fernandes Carnicero
Don Pau				
Camilo		id	id	fernandes

Un jutge, un ^{agutzil} alguacil, y dos personatjes més,
figurant el jutjat.

Jutge — Sr fernandis.

Sala
Borràs

Dal'interme, balcoi en 2ª porta - Portera a la 3^a y al foro
2ª taula minstre espreca rofa! sigleria teyuda a la alfombra
Sete unich

Saló ab porta al foro y laterals: mobles y cortinatjes
richs.

2ª rofa Escena primera
Conxa y Ernesto. 2ª rofa

(sentats en lo sofó) 1^a

Ernesto. No siguis aixis, dona.

Conxa. És que desde qu'hem tornat del viatge de boda, sem-
bla que t'hagis proposat martiritiar-me.

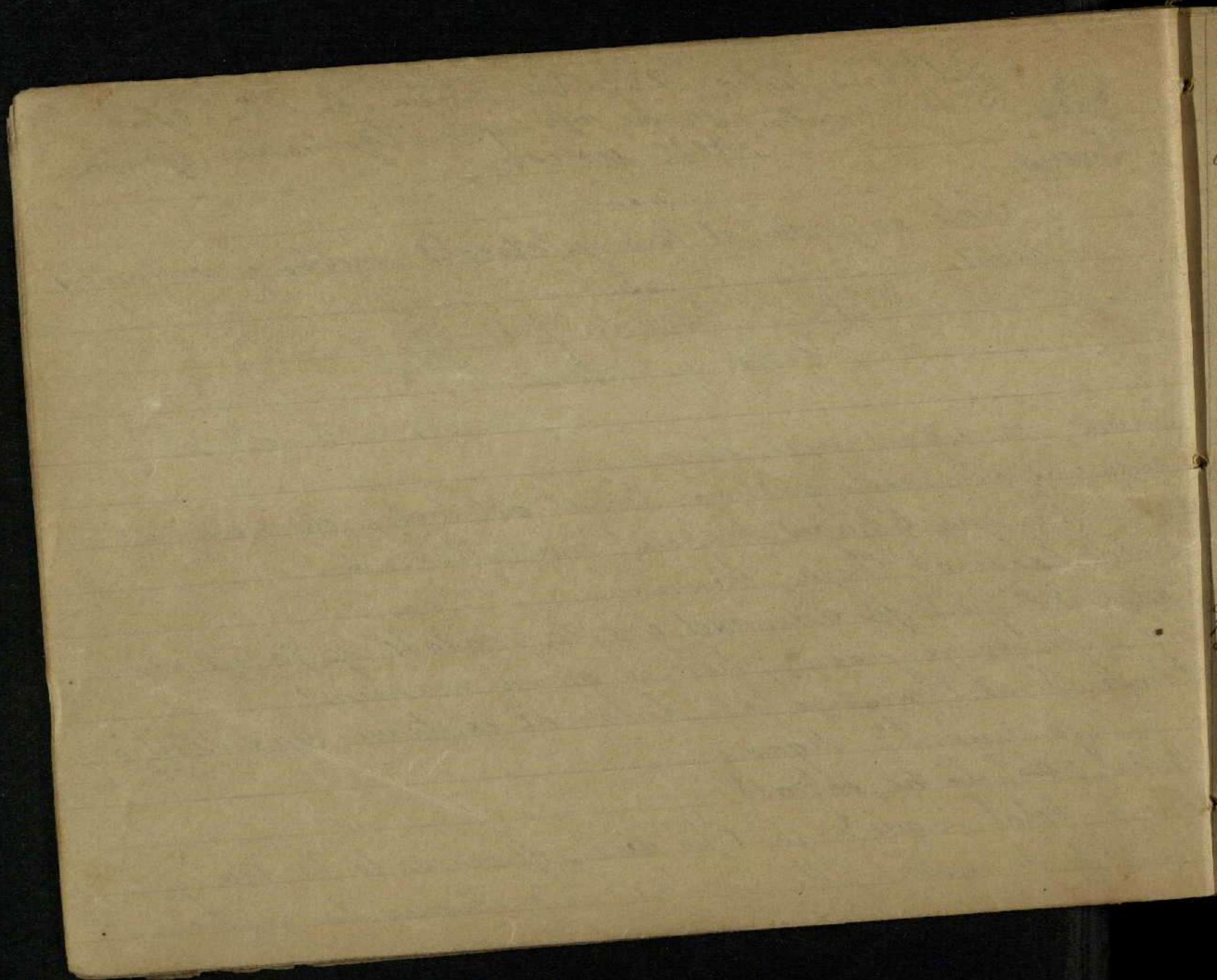
Ernesto. Exageras, Conxa; creume....

Conxa. Tot just fa' dos mesos que som casats, y ja'm venis
ab exigencias... ¡pero, de quina manera!

Ernesto. Si no t'exigeixo res, dona: al contrari, ¿qué desitjo
jo, veyam? digas.....

Conxa. ¡Oh, tu ho sabrás!

Ernesto. Total... ¿qué? ja t'ho diré: procurar lo bé teu y el
bé de nostres fills, si Deu 'ns concedeix la gracia....

Conya (ab coqueteria) ¡ Calla, també!..... quinas cosas de dir!.....
 Ernesto És molt natural: jo únicament te faig l'observació de que tal vegada seria prudent comensar tu a indicarli al teu papà lo del teu dot.....; No per-rés!..... ¿sabs? sinó que ja fa quinze dias qu'hem tornat y encare no m'ha parlat de res..... Y ell qu'es tant bo, y que t'estima, no crech que povi cap obstacle, a las indicacions que li fassis..... Indicarli no més..... vethe aquí..... No sembla que finis aquí.....

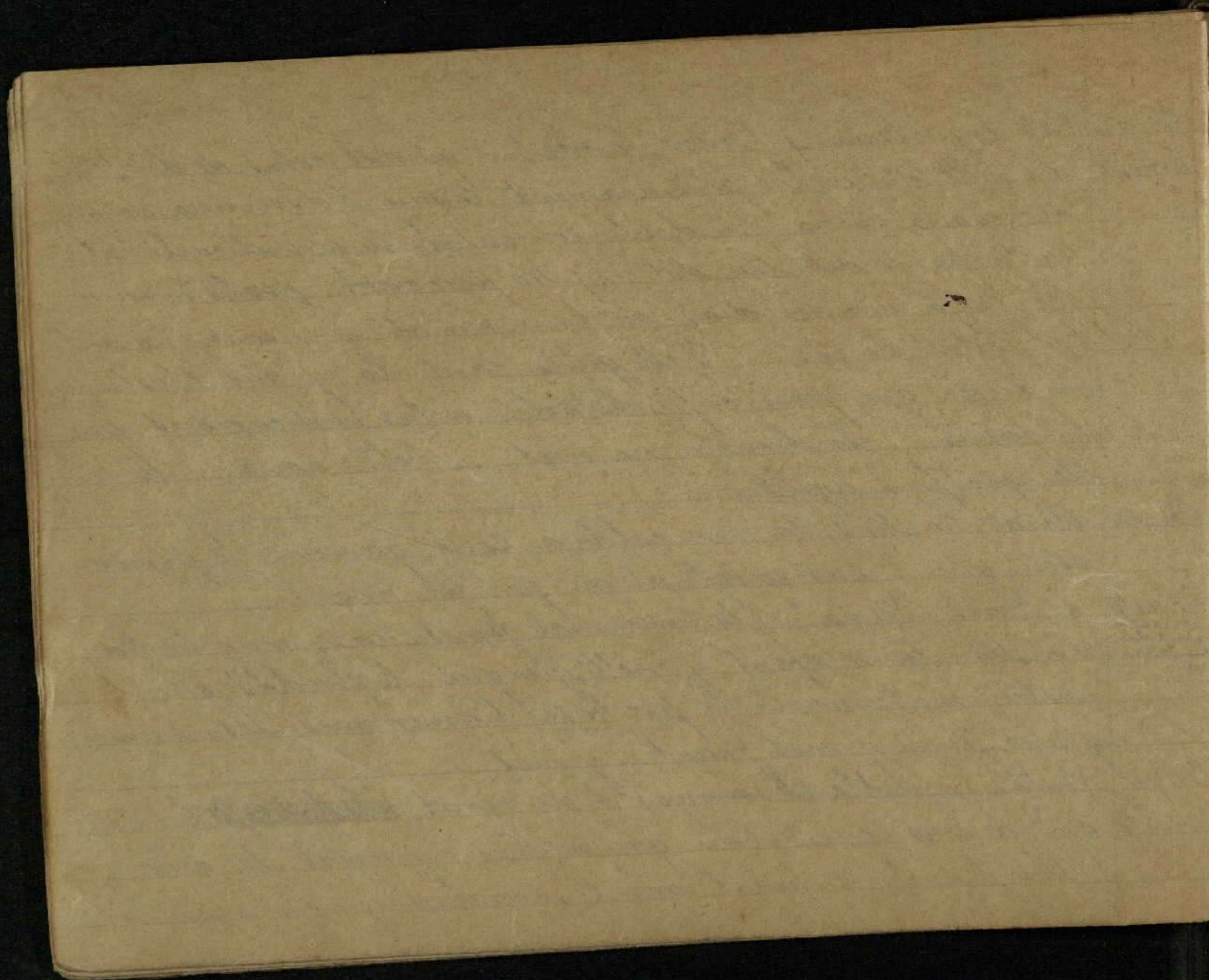
Conya Aviat ho dius, tu: no caldria sinó que ave's pensessin que t'has casat ab mi per fer negoci.....

Ernesto ¿ Y ave, Conya? És molt mal pensada; may ho hauria dit: tu m'ofens, y molt; perquè tu olvidas que l'nostre matrimoni, té per base l'amor mes desinteressat y mes pur... y mes grant... y més.....

Conya. (interrompintle ab carinyo) ¿ de veras, ~~Ernesto?~~ Ernesto?

Ernesto ¿ Y donchs, que? Creu que m'has agraviat de delo.....
 ¡ May hauria suposat que t'mercigés un concepte tan

Ernesto
 suplantando
 a la talia
 de la
 mesa

Conya ; Ernesto, perdona'm! (abrassantlo) no ho volia dir; tu tens la culpa..... No'm fessis enfadar.....

Ernesto Vamot! que tens un caracter ben raro..... si insistexo es per lo que t'he dit, per assegurar lo porvenir teu, no'l meu: a mi'm basta que m'estimis.

Conya Donchs, no vulquis que parli d'interessos al ~~meu~~ papà encara..... Ja veus qu'es violent.... Més endavant...

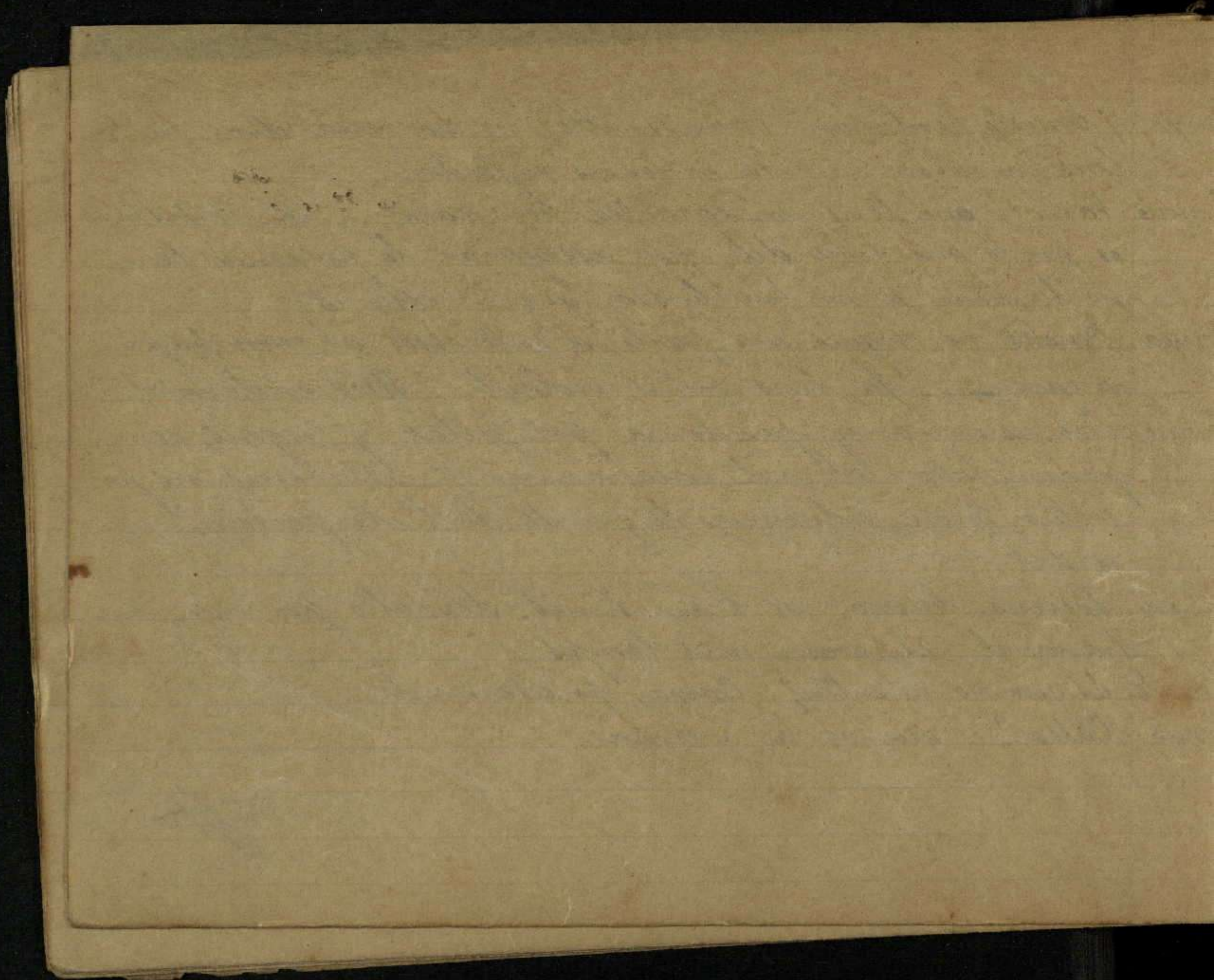
Ernesto Però, es que avuy per demà pot fallar, y, segons, com, podem topar ab mil inconvenients: allavoras nos pot costar prou, adquirir lo que de dret te pertencig..... es dir.....

Conya Bueno, bueno; no t'amohimis; deixaho per mi; viu tranquil: esperem mes temps

Ernesto És que no m'entens, Conya, precisament.....

Conya Cälla!... que ve la mania.

#

Escena segona

1^a ~~nom~~ ^{Ja ja i coloca a}
 La mateixa, Donya Tomasa ^{la 7^a de l'acte}

Tomasa Ernesto, hi ha un senyor que t' demana.

Ernesto i a mi?

Tomasa Si, y sembla que te bastant interes en veure t'.

Conxa i qui deu ser?

Ernesto No se, vaig a veure. *(Es va pel foro D^a)*

Escena tercera

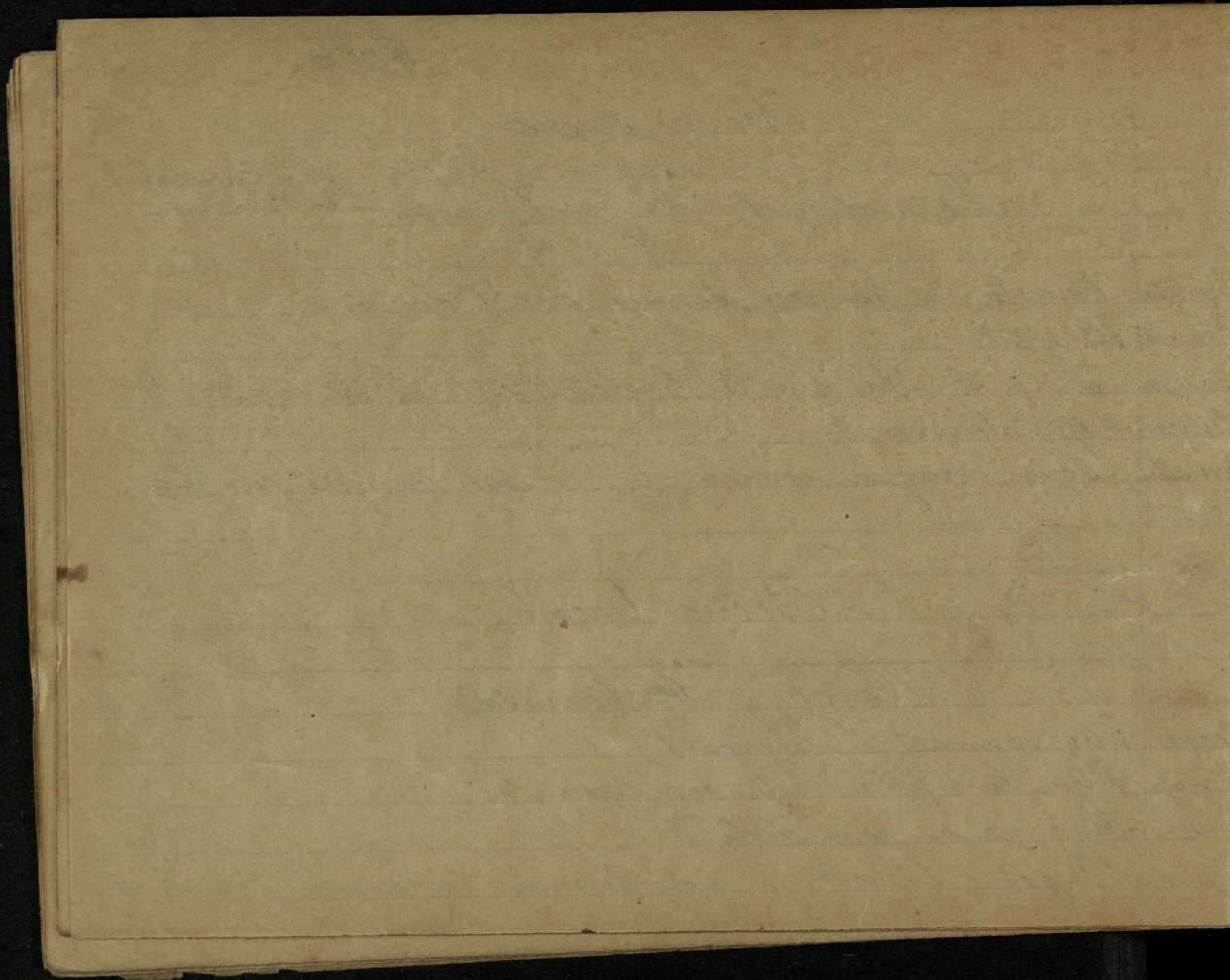
~~nom~~
 Conxa y D^a Tomasa

Conxa i ay mama! *(sospirant)*

Tomasa i que tens filla? ja comensem?

Conxa i ay! no se com dirli

Tomasa Digas i l' que? ja pots dir-mho: a la mama se li diu

tot..... tot

Conça ¿ i si s'enfada?

Momaja ¡ Quinas tonterias! Mira, nena: has de tenir en compte que ja ets una dona; que certs escrúpols propis d'antès son ridiculs ara..... ¿ comprens, filla? Has de canviar completament de pensar, ¡ vaya! ¡ Si qu'estaríam ben arreglats! ¿ ho sents? ¿ que t'passa? vejam.....

Conça ¿ Que m'passa? no sé que vol dir, mamá: potser voste no m'entén... tal vegada s'creu una cosa y es un'altra.

Momaja. Donchs, parla clar, filla; sino no acabarem may: ara m'interessa més que may lo saber que vols dirme; vany.

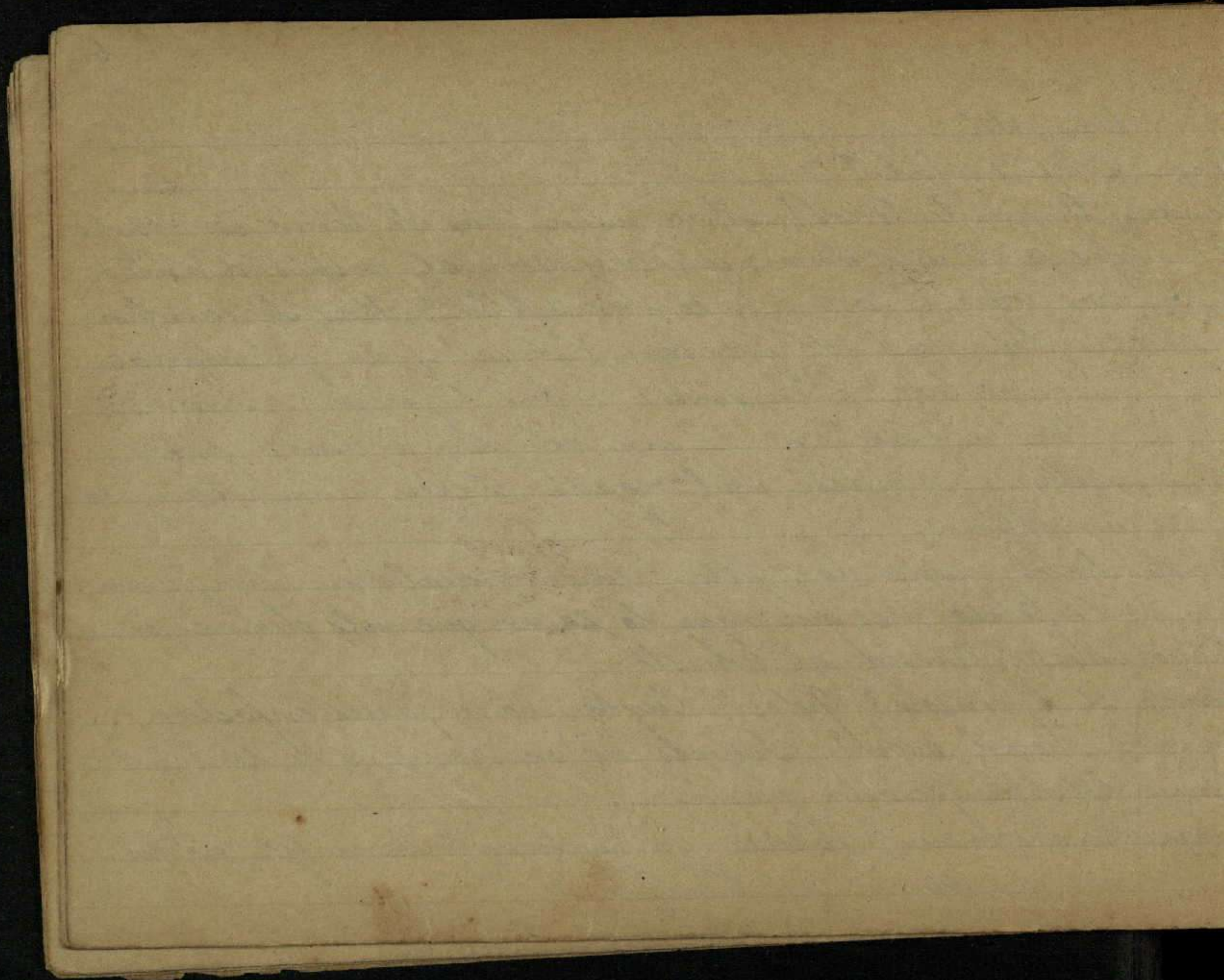
Conça Mes interessa al Ernesto.

Momaja A l'Ernesto? Qu'es? Cuyta, no m'fassis enfadar.

Conça ¿ Ho vol saber?... després no m'enyu, ¿ ho sent?

Momaja Ets ben pesada, nena.....

Conça Donchs, miri; d'eusa qu'heiu tornat de viatge, no fa més que parlar-me d'interessos.

Tomaja Digo si qu'es interessant.

Conya Per mi, no: més valdria que no me n'hagués parlat.....

Tomaja Perquè?

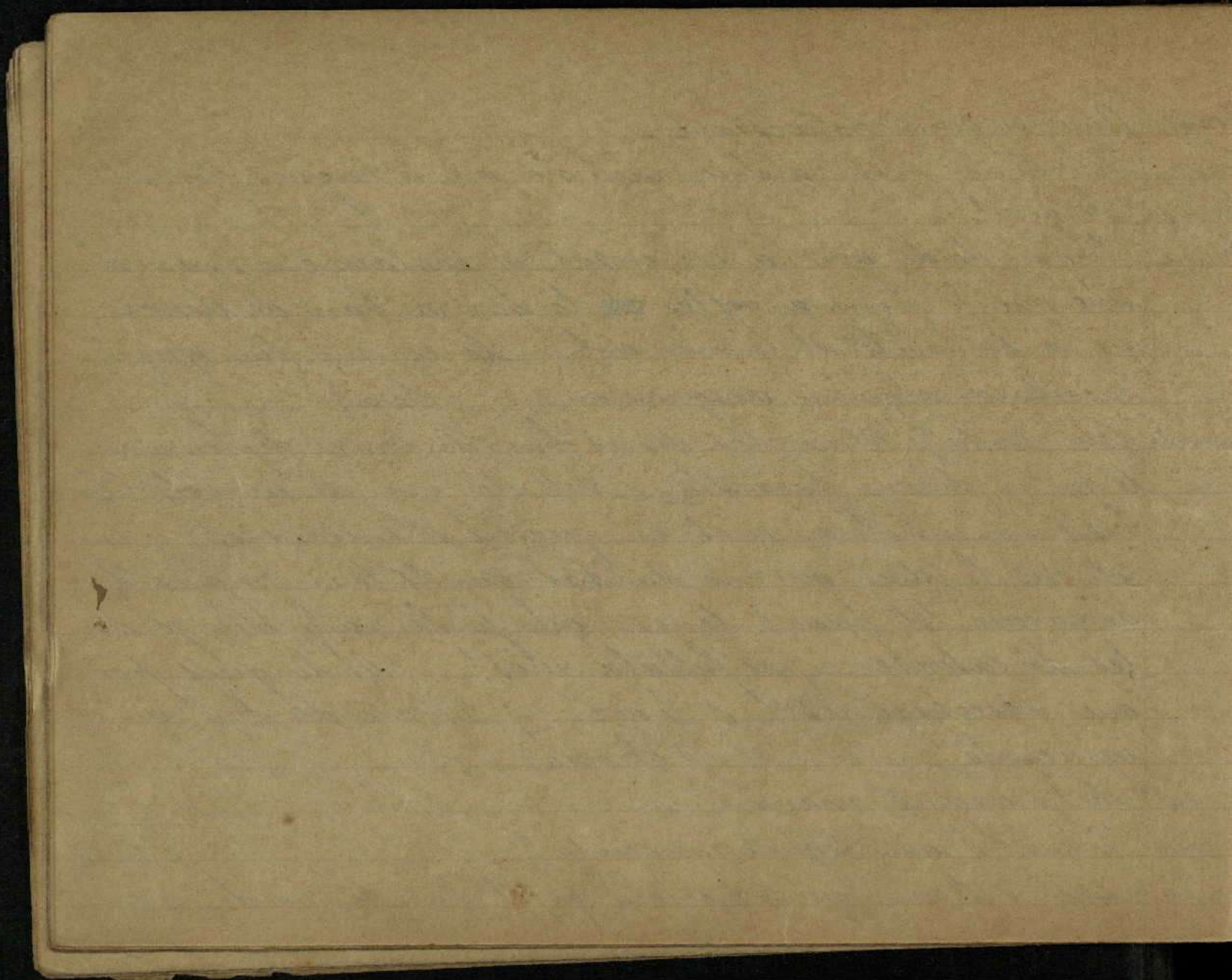
Conya Perquè desde que ha comensat a parlar-me'n, no vol
sinó que jo preguntí a vostès ~~el~~ lo que m'hàn de donar.....
no se' quina ^{mamà} te' ab lo meu dot..... Lo cor me diu que'm
succehirá alguna desgracia..... (plora)

Tomaja Ah! tonta! Mira, las donas han de tenir diplomacia...
lo que'm dihem picardia... Vull dir que si tu vols l'Er-
neste no insistirà mes en questio d'interessos; y en
tot cas li dius que no dubtás que'ls teus papás t'
deixarán tot quant tener, que ja li vaig dir jo an-
tes de casarse.....; no faltaba més!..... No tinguis por
que succehexi res... ¿T'arc?; Mare de deu, qu'ets
ignocenta! (l'abrassa)

Conya No ho creguis, mamá.

Tomaja ¿Qué? ¿que siguis ignocenta?

Conya No, vull dir que no cregui que l'Erneste, ho deixi cover

per més que jo faci: sigui del dot i tu te preocupat.....
Si voste'm digues lo que.....

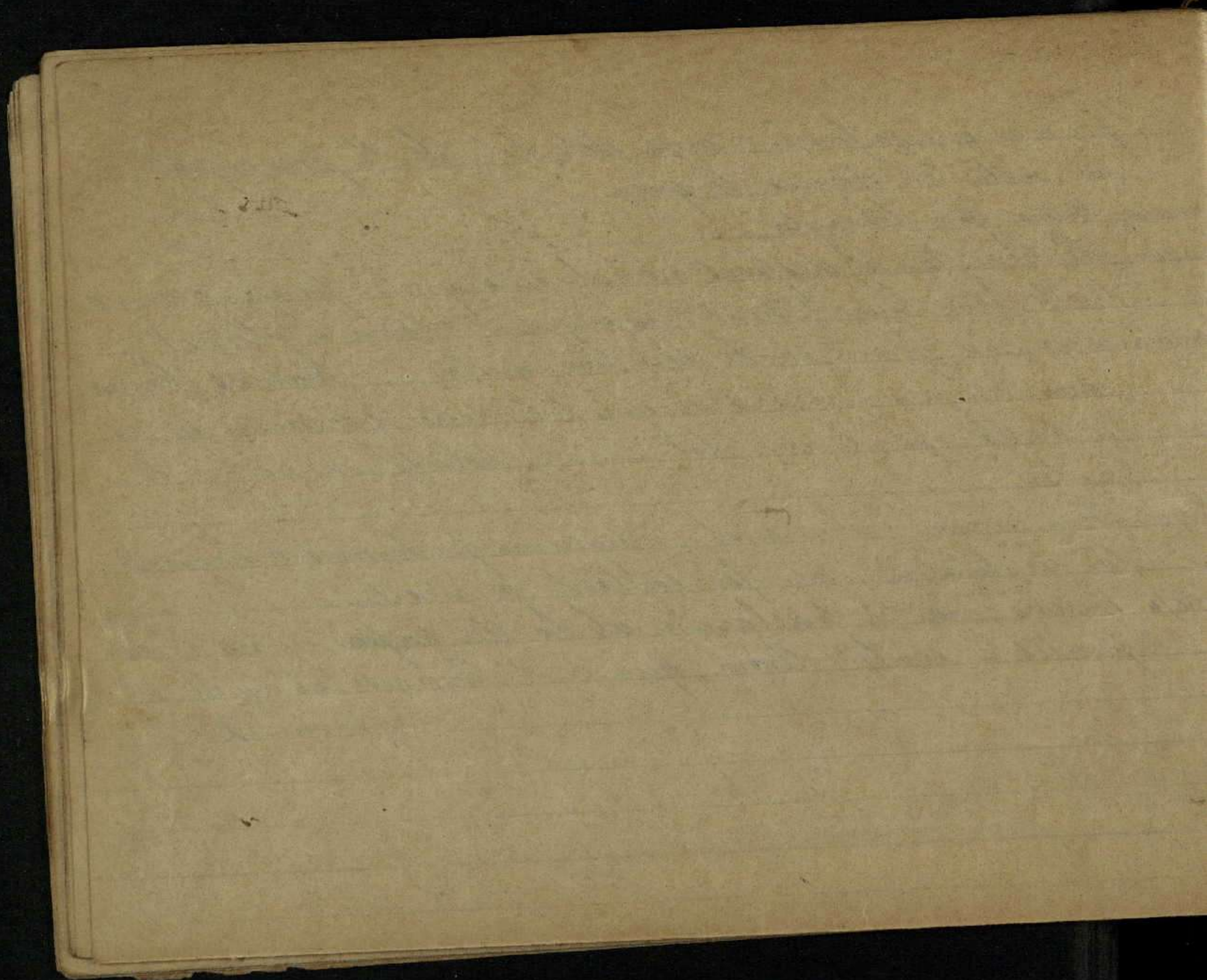
Comaja. Deixa fer, beneyta.

Conya. Si, beneyta; y despres no cal sino que's pensi que no
tinch res; que t'hem enganyat. (torna a plorar)

Comaja. Digo' ray, prou me te heu tranquilat..... Vamos, Conya,
cara alegre..... Aigis si que t'Ernesto s'creuria qu'es-
tais trista per lo del dot..... (ap) pobretj! si no'ny t'
pinten

Conya. Pere, mana'; al menos indignim poch mes o menos
la quantitat..... per fer content a n'ell.....

Comaja. Buens; ja'ni parlarem ab lo teu papai, y no t'es-
pantis e' sentj? Anem; que ve t'Ernesto ab aquell senyor.
(se'n van) 2^a 7^a

Caricatures pures
Borrás -

9

Escena quarta

Ernesto y Federico ^{pedir l'avenue en la casa de Er}
^{per una volant al costat del}
^{primer}
(entrant)

Ernesto Fassin' el favor de pendre asiento (oferintli una cadira)

Federico Gracias... (sentantse)

Ernesto Vosté dirá.

Federico L'assumpto que m' obliga a molestarlo es algo delicat
y francament, no se com comentar.....

Ernesto (ap) ¡ Que deñ voler! (alt) Estém sols, pot explicarse ab
tota llibertat.

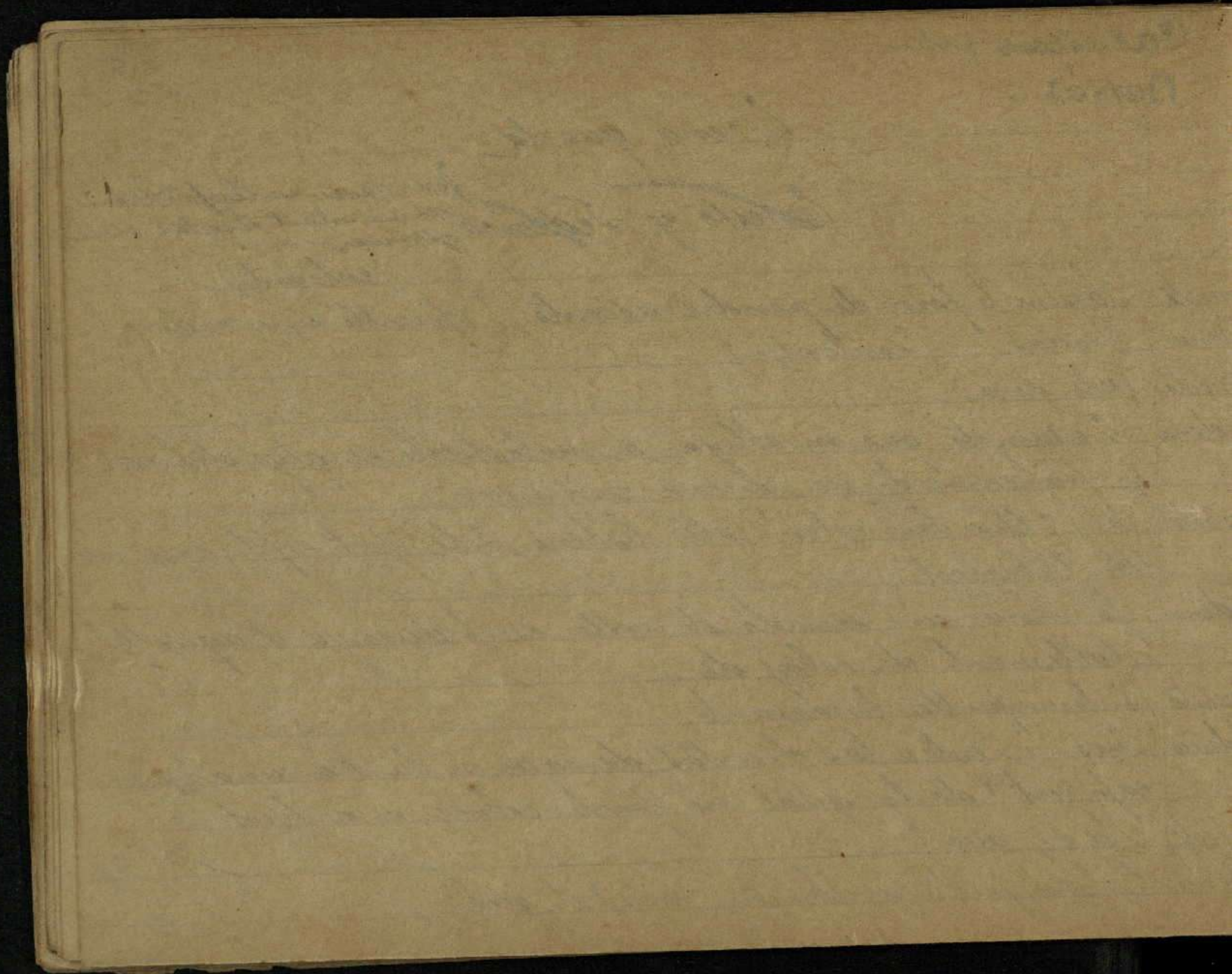
Federico Ja veurá; un servidó de vostre, es el duenyo d'aquell
establiment de robas de.....

Ernesto (interumpintlo) Endeavant.

Federico Pues, si; entre las clientas de casa, n'hi há una, jura
cap vert! de la qual no puch cobrar, ni a ferros

Ernesto Be' i y que?

Federico Calma; ja hi arribareim a' n' el que.

Ernesto (ap) Aquel tipo ja'm carrega.

Federico. Donchs, si, com li deya, no puch cobrar de cap manera; y com ella, m'ha donat com a garantia l'nom de voste, m'he pris la llibertat de visitar-lo, per presentar-li la factura...

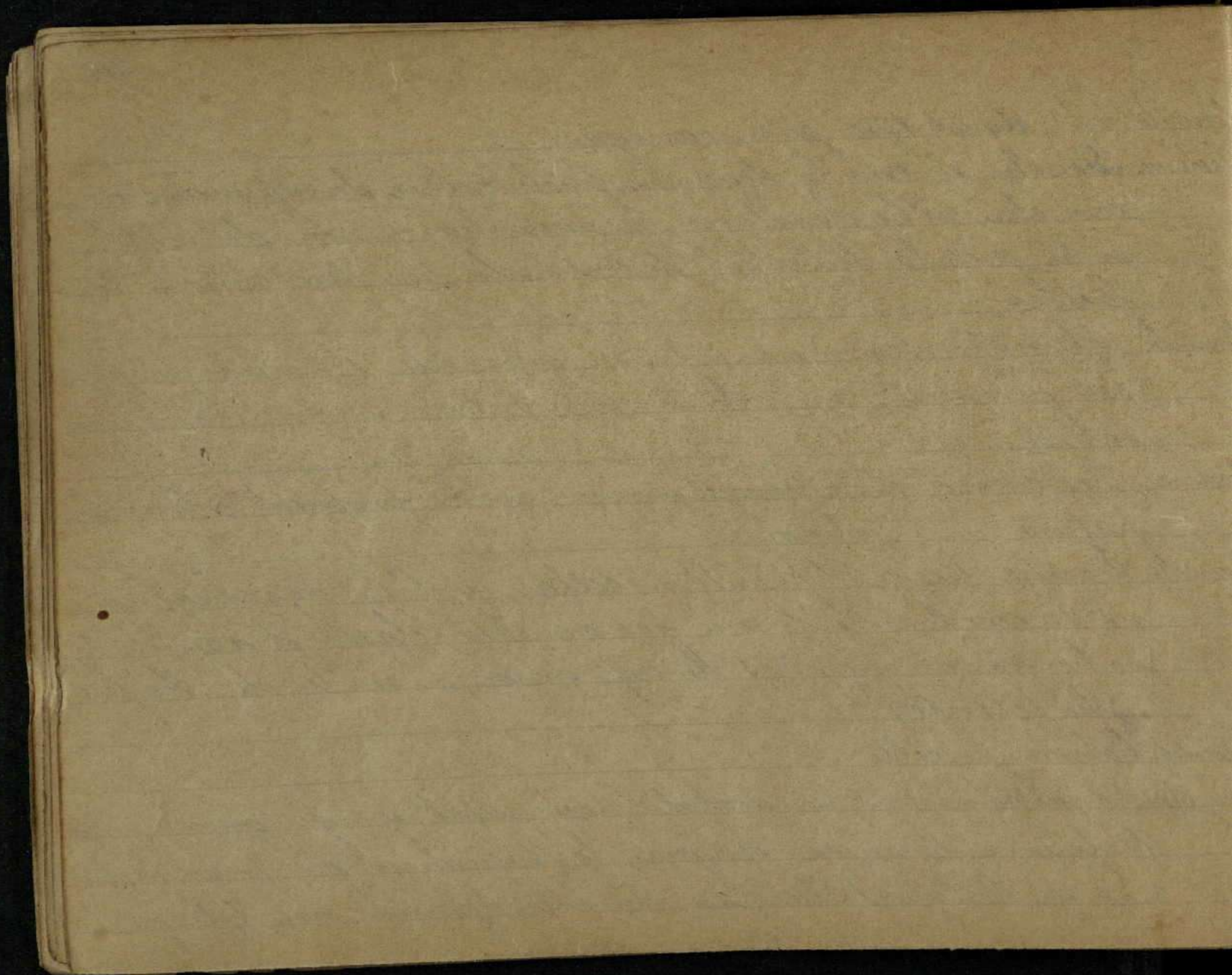
Ernesto. (absantse) Senyor meu; suposo que voste s'haurá proposat divertir-se un rato a' coita meva, y no estich disposat a'...

Federico. Res d'aico: ~~m'hi permetlharment~~; ^{lo que m'he proposat únicament} ~~m'hi proposat~~ cobrar la factura y... reliagui.

Ernesto. Donchs, busqui per altra costat, y l'hi agrahire que no s'recordi més de mi per aquesta classe d'assumptoy; no he pagat may res de cap dona; -- no tinch tráfectoy; -- i ho te entés?

Federico. Calma y escolti.

Ernesto. No escolto més; s'ha acabat: roch casat y vegi quin efecte faria si la meva senyora, lo sapiguera que pago facturas de botiguers: la pau de casa primer que tot: ja l'hi

he dit; fassi l' favor de retirar-se.

Federico ¿Que'm trèu d'aquí?

Ernesto Si senyor; y si no se'n va de grat, per força

Federico ¿S'atreveix a insultar-me?

Ernesto ¿Que no ho sent? no parlo pas ab indirectas.

Federico Cuidado... cuidado... vostè no sab ab qui parla

Ernesto Tant se me'n dona.

Federico Soch Comendador de.....

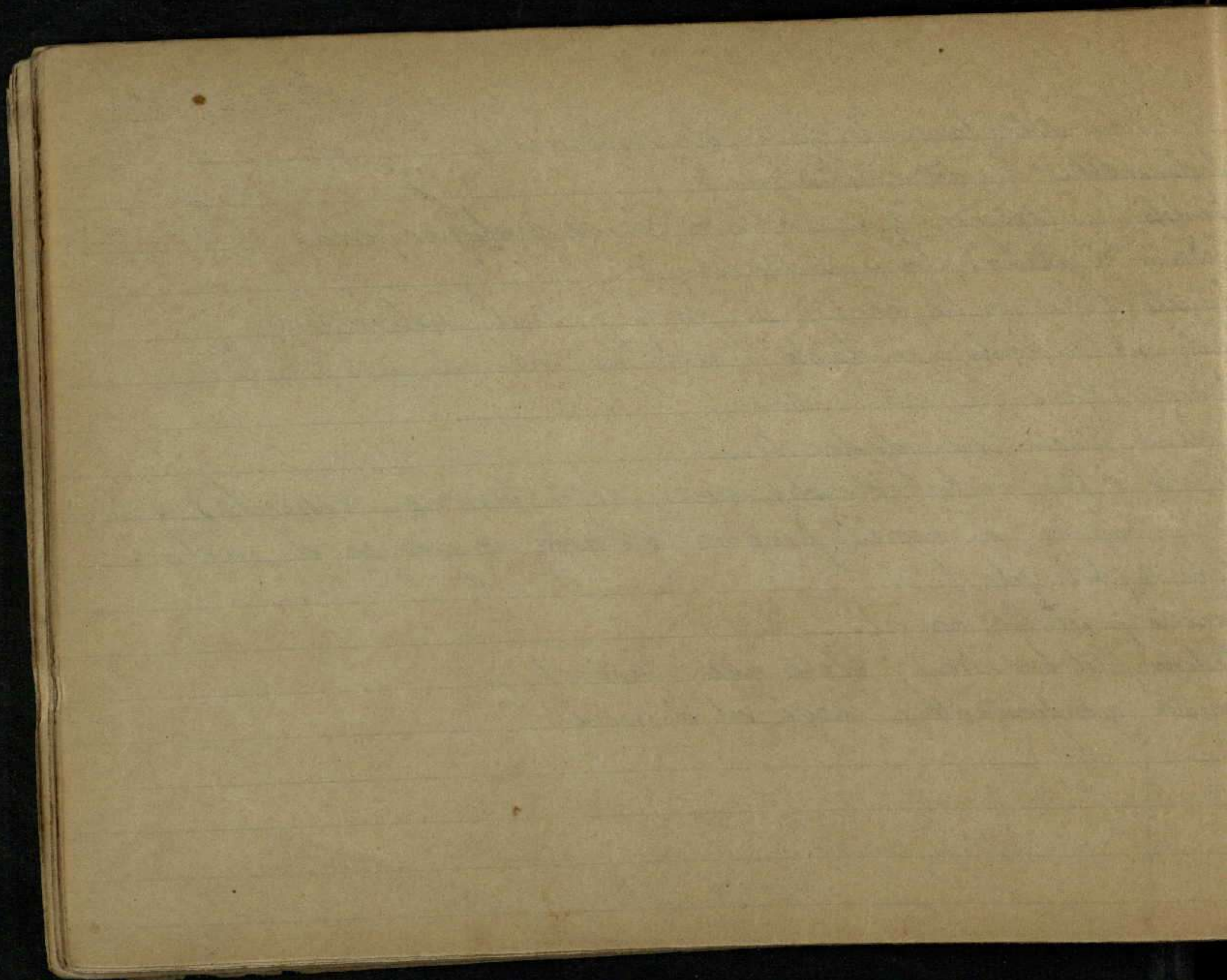
Ernesto ¿Qui vostè? donchs miri; si'l tenorio ressucites, s'tornaria a morir, perquè s'daria vergonya de matarlo

Federico ¡Dimple!...

Ernesto ¡Nitja cana!.....

Federico (tot anant-se); Se'n recordarà!

Ernesto (acompanyant-lo); Vagi al dimoni!

Barroqui^{12.}

Escena quinta

Ernesto, després Don Pau. ^{N.º 2.ª carta} y ^{parten}

Ernesto (passejantse tot agitat) ¿Heont va aquest beneyt?..... vaya un mal rato m'ha fet passar!... ¡quin atreviment!... y ab aquella sans facon que s'ha presentat a cobrar com si jo hi tingues que veure alguna cosa ab aquell deute, ni ab aquella dona..... es que no se de qui'm parla!..... No ho entench, ni ho puch entendre.....

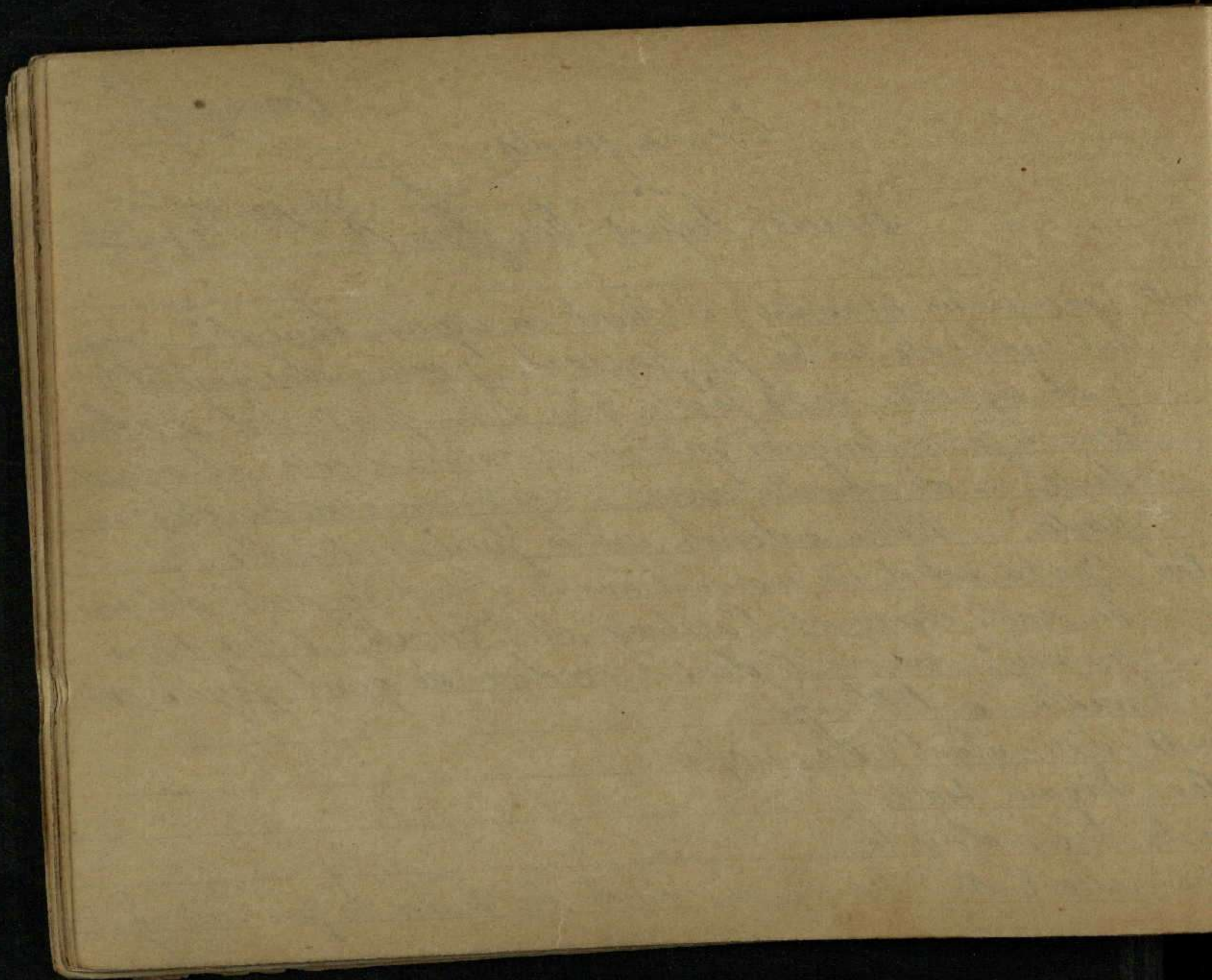
D. Pau. (Que ha entrat un moment avans, y desde la porta del foro ha anat observant l'agitació de l'Ernesto.) ¿Que t'ensejas hoy? encare't deus recordar de quan feyas comedia a l'Olimpo

Ernesto (dissimulant) Oha, Papa!

D. Pau. Digam sovre

Ernesto. Lo mateix te.

D. Pau (assentantse) Donchs, si: vinch de veurer lo pis nou, y

ab franqueta, crech que te'n penediràs.

Ernesto. ¿Que no li agrada? (ab seguidant).

D. Pau. És molt humit, i' sol no hi toca, y agafarem un reu-
ma.

Ernesto. Donchs miri; dema 'ns mudem. (molt breu)

D. Pau. (ap), Ay... ay... aquest te mal dia... (pausa). (alt) ¿qui era
aquest qu'he trobat que sortia d'aquí? feya una
cara de manteigaire.

Ernesto. ¿Vol que li digui la veritat? ... no ho sé qui era... Me
sembla que m'han pres per altre. (passejantse)

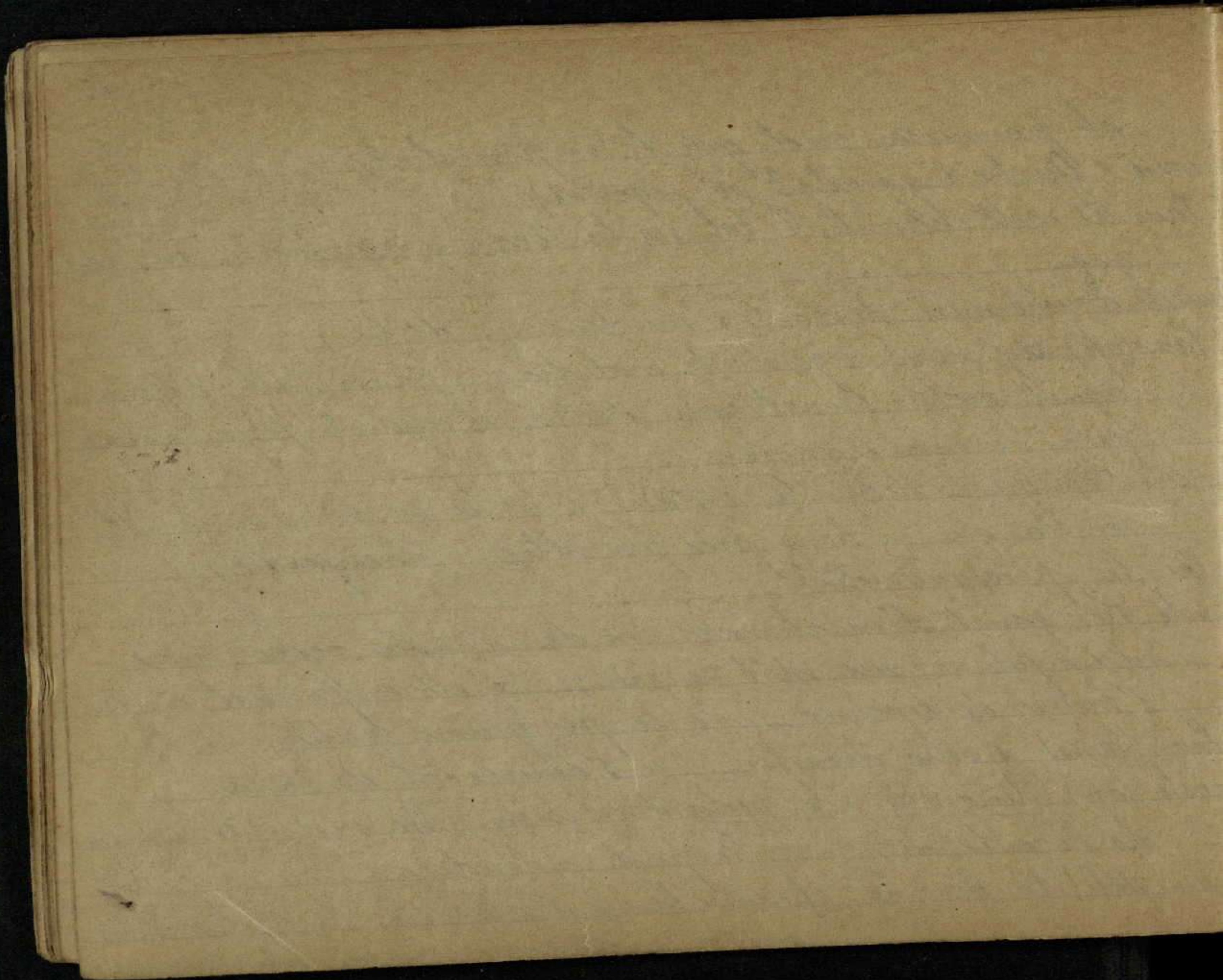
D. Pau. Bé, però, que volia?

Ernesto. Res; ganas d'errahonar: m demanava referencias
d'un fulano que m'el conech; y ell empenyat en que
l'havia de conceixer: no sé per quina raho.

D. Pau. Vamos, s' volia divertir... y s' ^{ha} equivocat de casa.

Ernesto. (ap) (dirigintse a la porta de la dreta) No me'n sé avenir...
no ho entench, ... ni ho puch entendre...

D. Pau. ¡Ah! tu, Ernesto... (ficantse la ma a la butxaca) lo porter m'ha

donat aquesta carta per tu. (dantli una carta).

Ernesto. (desclou l sobre ab precipitacio y llegeix in mente: després de llegir exclama) (af) Mirau qu'es prou!...; un'altra factura!... (alt) això no s'explica

D. Pau. (acortantse) i què hi ha? i què tens?

Ernesto. Ca' home! ja li dich jo... que...

D. Pau. Be, pero, que...

Ernesto (anantse'n) Jo ho aclariré...; Sembla mentida! / 2° 7°

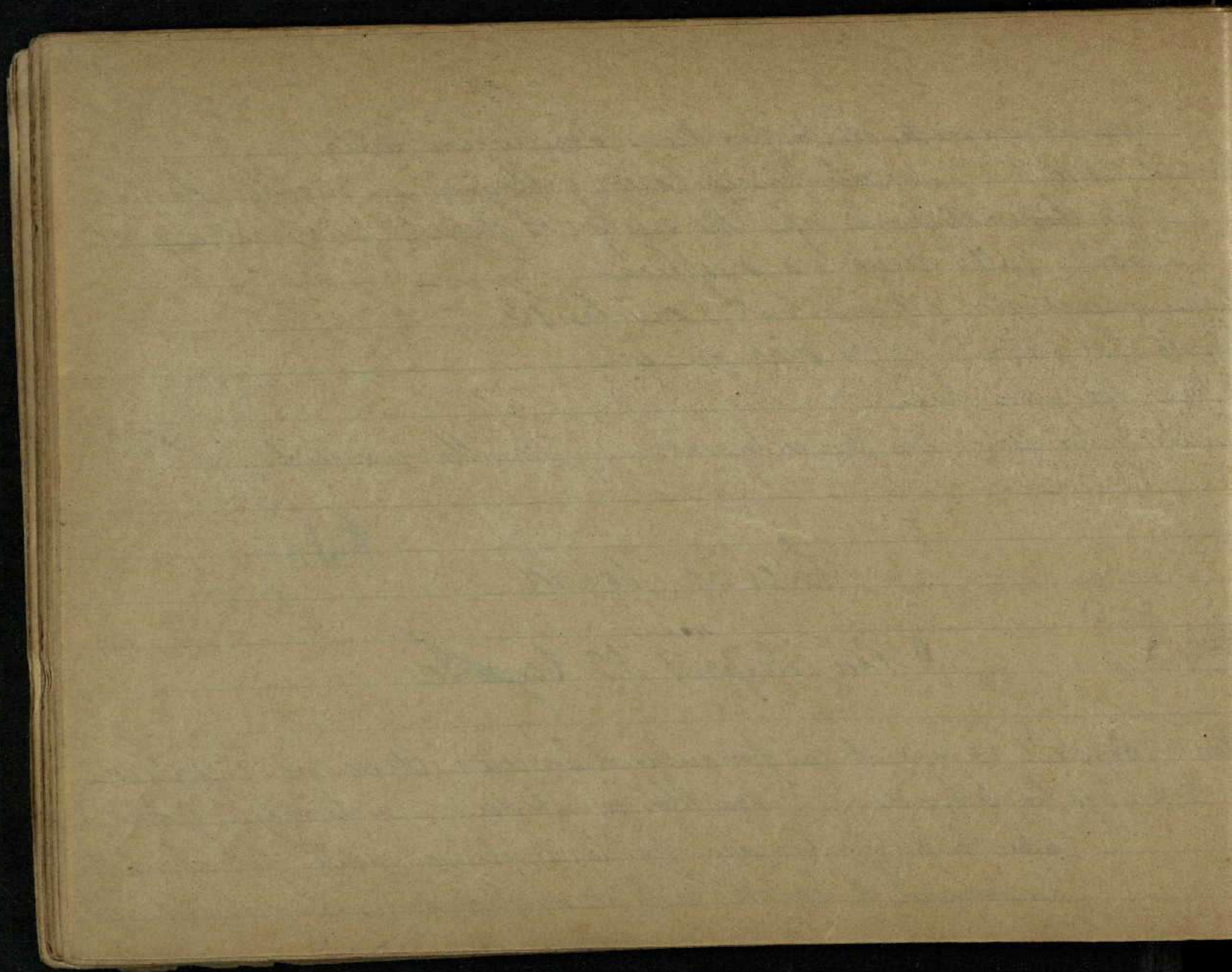
Escena sexta

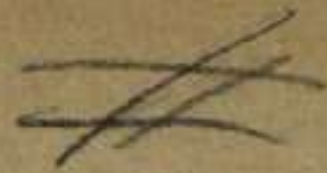
Palau

2° 7°

D. Pau, després ~~de la~~ ^{nom} Tomasa

Pau. (Repetint vagament las paraulas d'Ernesto). "Això no s'explica"... "jo ho aclariré"... "sembla mentida"... enterat; y are; (apareix donya Tomasa per la mateixa porta per about ha desaparegut l'Ernesto: surt, mirant endarrera y ab cert recel

aigis que la veu D Pau, li deu ab veu alta) tu, escolta....

Tomasa. No cridis, digas.

Pau. M' sembla, que al nostre gendre n'hi pasa alguna....

Tomasa. Calla, T dich.

Pau. ¿Y Perque?

Tomasa. Perque si.

Pau. ¡Ah! siguent aigis, calla; (despres d'una petita pausa) fues si, ja he anat a veure T pis nou, y m' sembla que no ls convé..... es fosch... humit.....

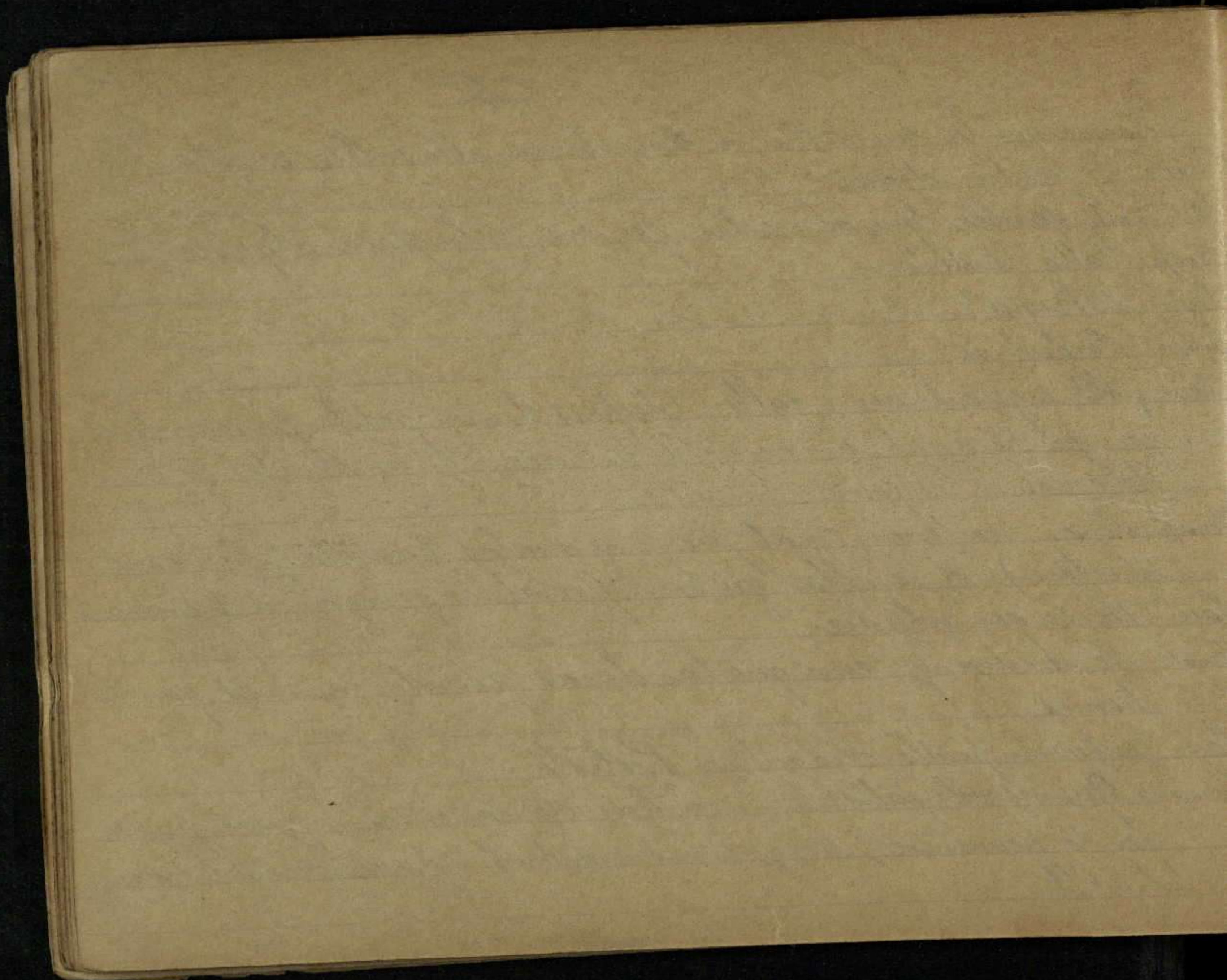
Tomasa. Si, si... no tenem mal pis... ni malas humitats (ab cert misteri) M' sembla qu' hem portat enganyat a l'Ernesto.

Pau. No sé que vols dir...

Tomasa. No es estrany: com que las donas penetrem més que ls homes.....

Pau. (interrumpintla cridant) Protesto.

Tomasa. ¿Que no vols callar?..... L'Ernesto comensa a preocuparse per lo porvenir; perque las nostras apariencias l'han trahit.....

Pau. Lo que toca la mera, d'apariencia, m sembla que no....

Formosa. Vull dir, que las bonas formas de la Conchita, la seva distinció, la manera de presentarse en societat, segurament li varen fer creure, que disfrutava d'una posició distinta.

Pau. Ben burro de creuers ho..... I després... no crech que's casés, per fer cap negoci.

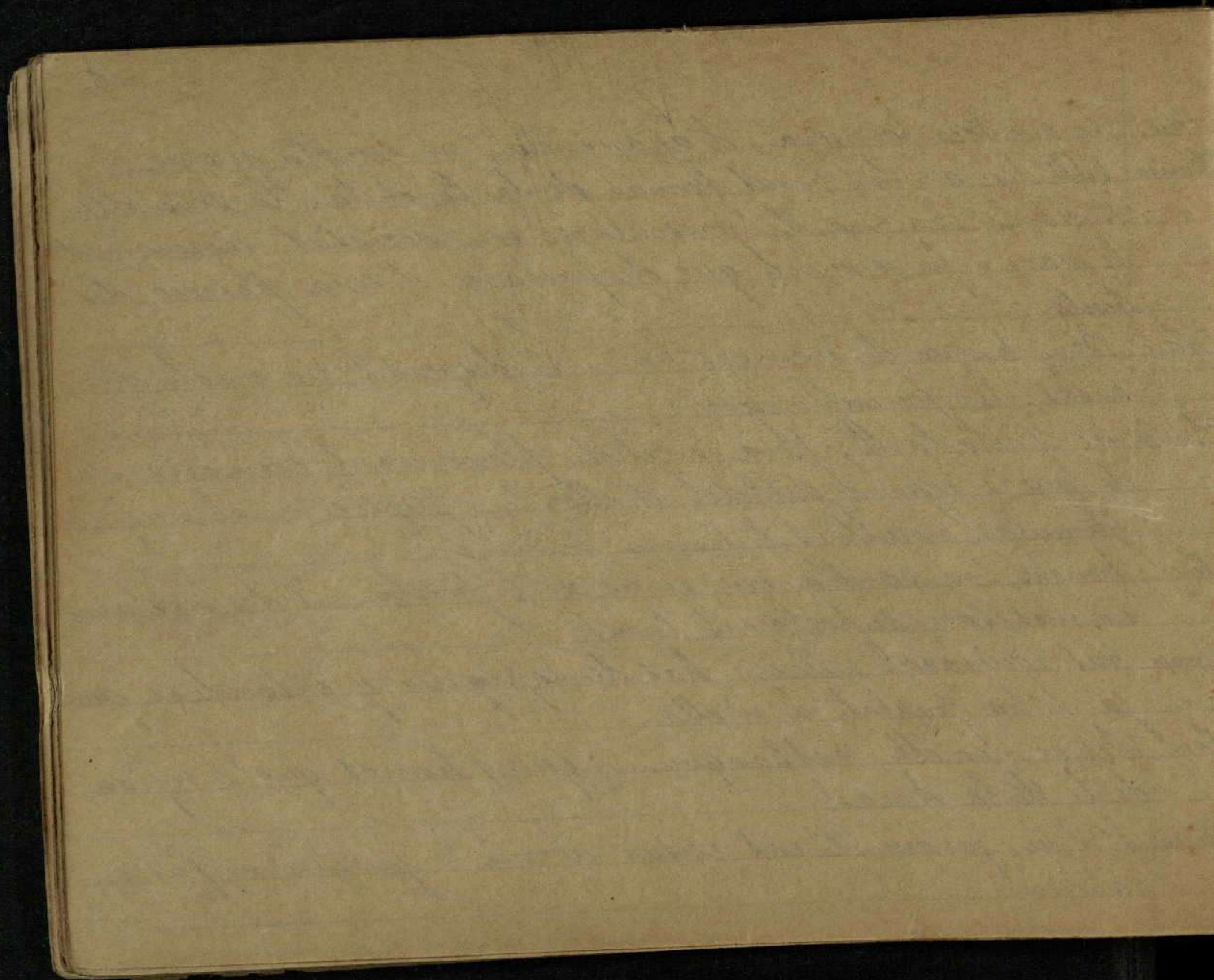
Formosa. No parlo tant; però, jo entich plenament convençuda de que's refiava del dot d'ella..... perquè com ab mitjas paraulas, nosaltres li haviam indicat.

Pau. Donchs, m sembla que si no se'l punta... I després això no més son suposicions tevas.

Formosa. Vas equivoocat, Pau: has de sapiguer y entendre que ja n'ha parlat a n'ella.

Pau. Pitjor per ell, vetho aquí....; quins homes que's refian de lo de la dona!

Formosa. ¿I tu, perquè t vas casar ab mi? ja que'm fas en-rahonar.....

D. Pau. (confos) d' qui jo? si vols que t' sigui franch, ni menos me'n recordo

Tomasa. Ja, pocavergonya!

D. Pau. Mes pocavergonya tu de casarte ab mi.

D. Tomasa. Encare gosas a dir ho, després de tanty papiers com vas per per mi, sis anys sequits?

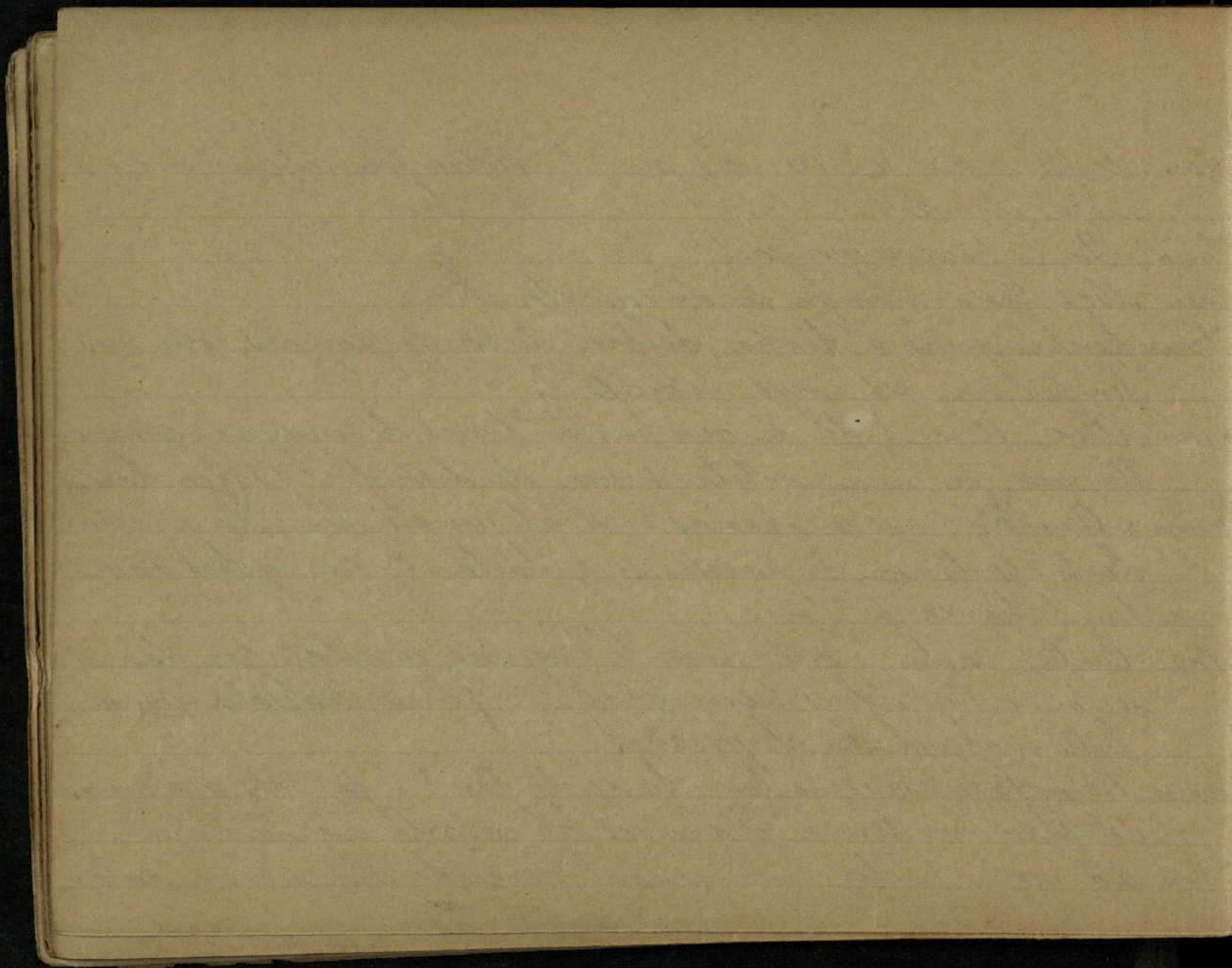
D. Pau. Alsa... Alsa...! tu si que hasta t' vas desmayar en aque-lla casa, per una carteta meua de despido; Recordaten!

Tomasa. Quand? d' qui emrahonas? si al puerto teu, ls preten-denty ls tenia a parells... y no tant fastigosos com tu, d' ho sentis?

D. Pau. Canta... Canta... que, prou t' haurias quedat per tea si jo no m' hagues equivocat...; si no passaba un alma, tu mateixa ho confessabas.

Tomasa. No'm fassis incomodar, ho senty Pau?... ja sabs que'l meu dot t' va ben treure d' apuros al casarte ab mi.

D. Pau. No me'n parlij... un grapat de calderilla y una calci-

pera buyda...; fugiu tots!

^{1a} Tomasa Ah! si? Aigís hi ho pagas, ingrát? quin modo de parlar!

Pau. Si tu m'hi obligas: encare gràcias que no't retregui altres coses...

^{2a} Tomasa Prou, Pau: calla, ... per la mort de deu, si no vols que m'ferenci; ... sembla un somni, que usis aquest llenguatge, després del sacrifici d'haverte acullit dintre el meu cor, d'haverme abandonat als teus braços...!; que n'ets de martiritzador!... (plora)

Pau. Just, vet aquí, perquè sou bonas.

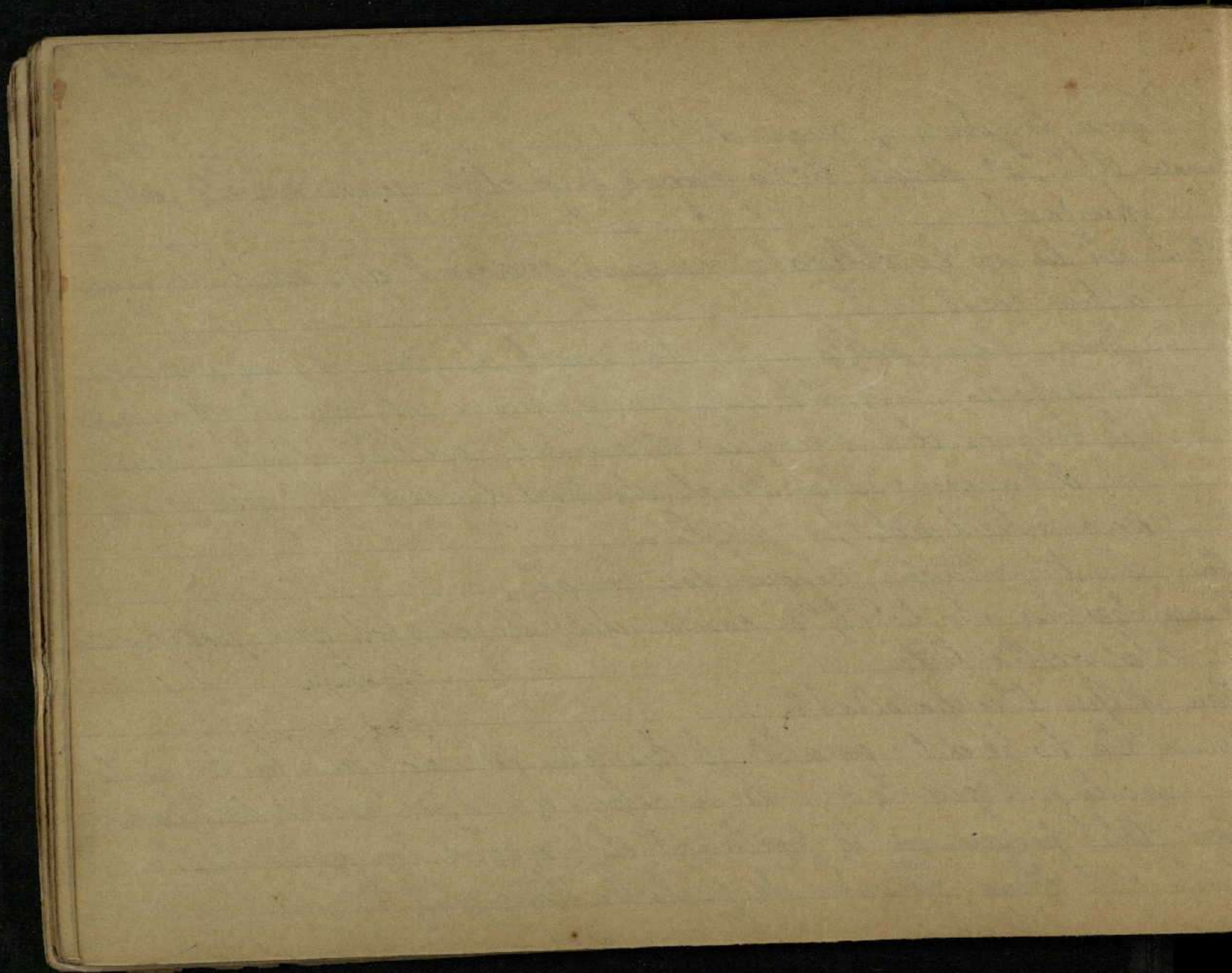
^{3a} Tomasa Després que tu ets la causa dels disgustos que pot passar la nostra filla

Pau. ¿Que t'empatollas?...

^{4a} Tomasa Ja ho he dit: quand l'Ernesto sapiga, que la Conchita no té més que lo que diu a sobre, y encare no es tot pagat...

Pau. Ah! perquè no li parlavas clar quant la preterias...

^{5a} Tomasa Qui tenia obligació de parlarli clar, erát tu.

Pau. Però si ja eran promesos, que encare jo no sabia res!...
Com que tu may m'has consultat res... Sembla que
jo no sigui ningú al costat teu...

Tomasa (indignada) Téu rahó.

Pau. Nota la tunch;

Tomasa. Devant de deu, tu serás responsable de lo que succeeixi.

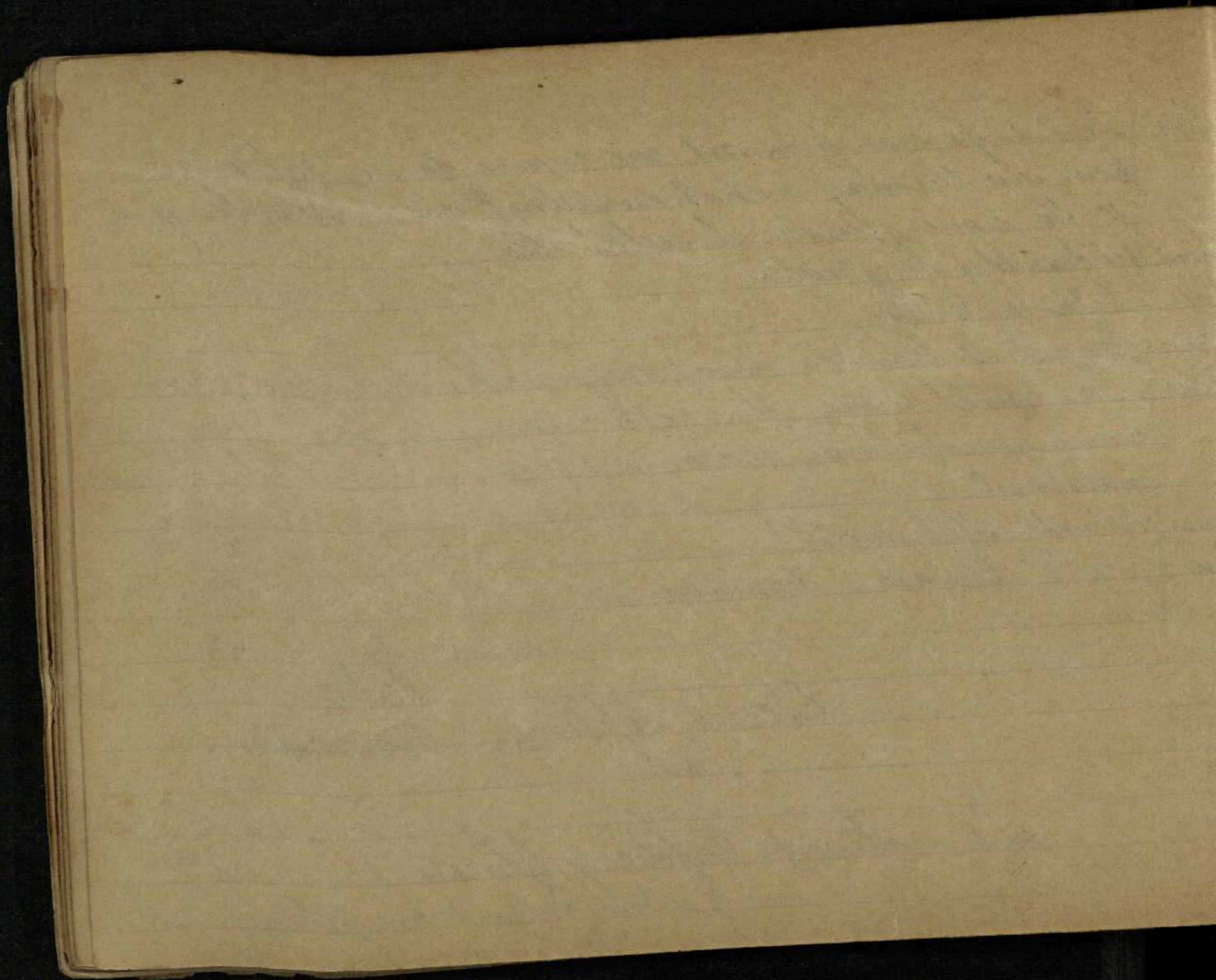
Pau. Ja veurás, noya; deuenho corre, perquè 'ny enfada-
riam y acabariam malament, ¿sabs qué vull dir? molt
malament.

Tomasa (cridant). Mal marit!

Pau. (") Tomasa... Tomasa...

Escena sétima Pata
Borras

Les mateixos, Concha y Ernesto.
(aquests ultims entrant precipitadament)

Ernesto ¿Que son aquets crits?

Concha ¿Y are, mamá?

Tomasa ¿Teu pare, filla, que s'ha tornat boig.

Pau. Tomata... tomata...

Ernesto. Be, i però que tenen? ¿i perquè cridan d'aquesta manera?

Pau. (ap.) Pobre picot!

Concha. Jo no sé:... Crech que ja tenen edat per conceixer que no's tenen de donar semblants espectacles.

Tomasa. (cridant). Ell'n té la culpa

Pau. (id.) Tomata, ja'm puja la mosca al nas.

Ernesto. Però's pot saber...?

Pau. Infelís! (ap.)

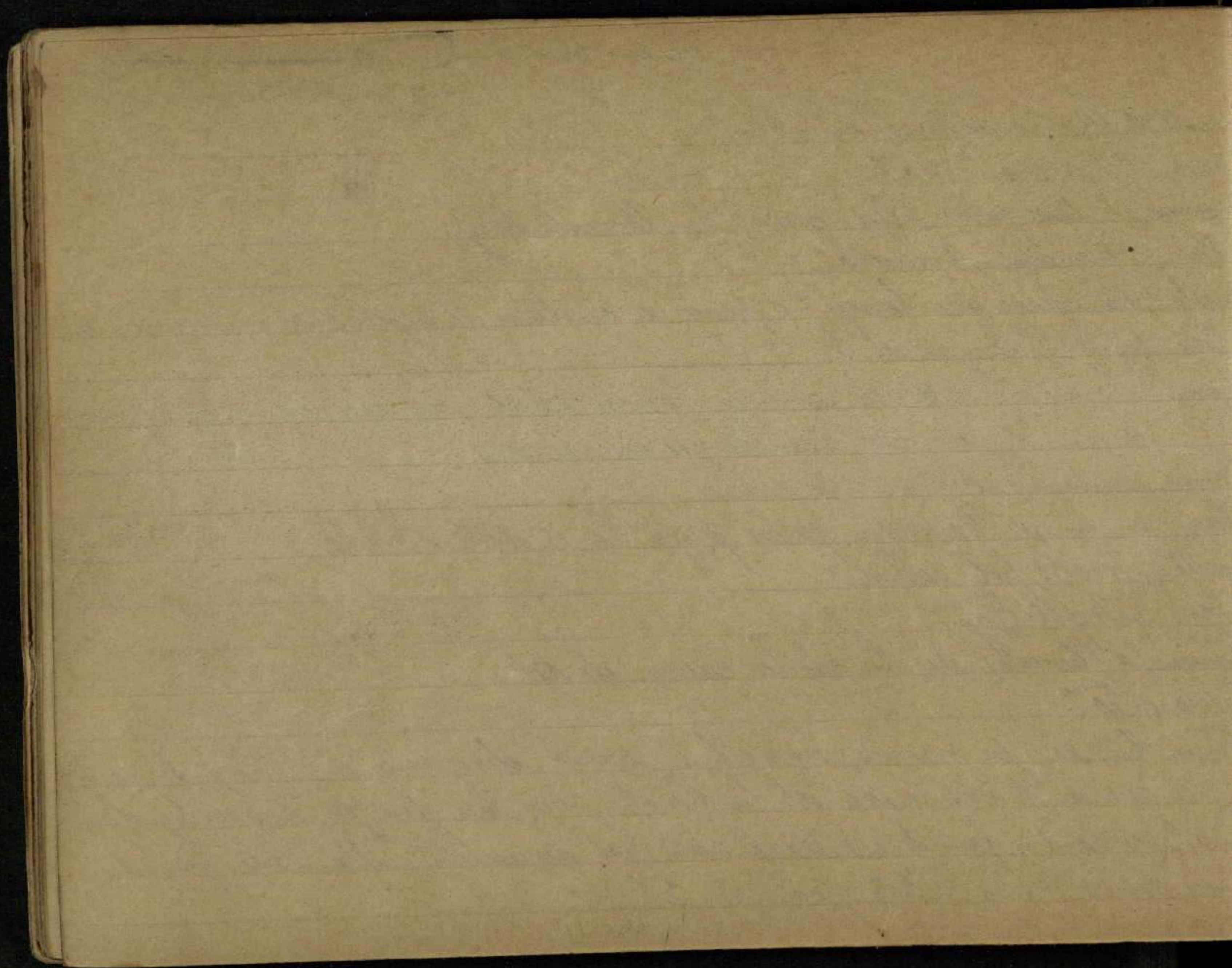
Tomasa. (a l'Ernesto). Sí, tu ets la causa de tot

Ernesto. ¿Jo'?

Tomasa. Tu, sí... ja veuràs; aquell... senyor (dirigintse a Pau) suposa que si't vas casar ab la Concha, va ser per fe^{un} negoci... y diu...

Pau. (cridant y fora de si) Això no's pot aquantà; ella és la que diu...

Tomasa. (cridant mes). ¿Jo'?, poca pena...?

Ernesto Prou! vejam si ho aclarirem (imposantte)

Conxa ; Suposar semblant cosa de l'Ernesto!.....

D. Pau. ; Y tal, filla! tu ja'm coneixes.

D. Tomasa Ella... pobreta! fa vintycinch anys que som casats, y encare no puch dir que't coneixi.....

D. Pau. No sera' perque' no horgis tingut temps de mirar-me

Conxa. L'Ernesto no es deus interessat, y aqueixas suposicions.....

D. Pau. (ap) Jo esquivsare' la quia. (alt) El picot te' raho!... se l'ha en-
ganyat ; se l'hi ha fet entendre la A per la B. y d'auco
en te' la culpa la teva mama..... ja ho deya jo!

D. Tomasa ; Que' deyas tu? ; que' deyas? - (se sent trucar)

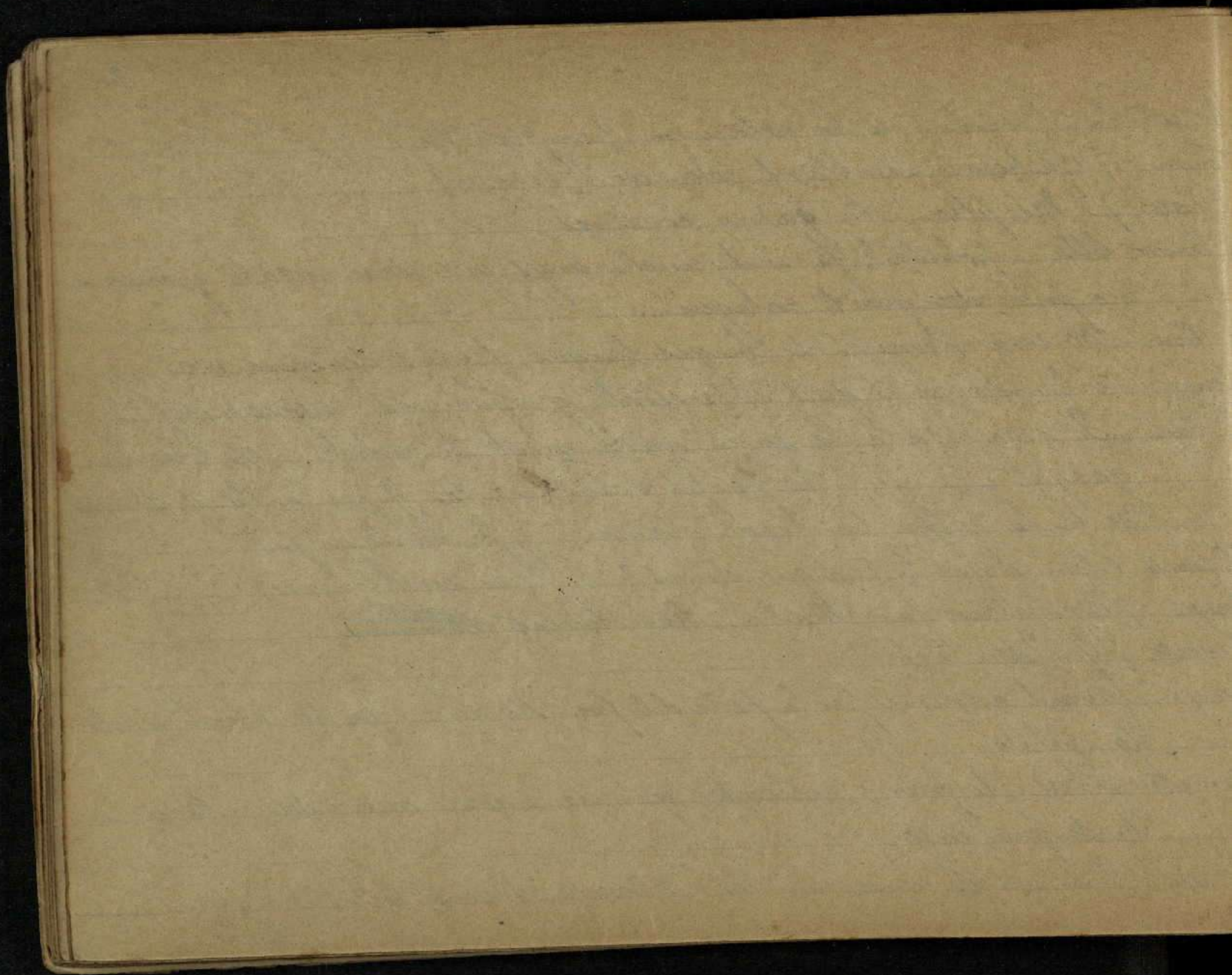
Conxa. ; Ay Callin, per Deu!..... Han trucat =====

Ernesto. ; Qui deu' haber!

Conxa. (anant a' mirar per la porta del foro) No se'... ja ha anat a' obrir
la Pepeta.

Ernesto Tassin lo favor, retirint'se, que no es cosa que sepi' enterin
ls de fora casa.

Conxa (tractant de calmar a' D. Pau y D. Tomasa) Bueno, tot s'arreglará... pe-

no fassin lo favor..... (Conxa logra emportantse als seus papas, los quals junt ab ella, desapareixen per la porta de la dreta, rondinant sempre.)

Escena octava

Fernander
pe bajeles

Ernesto, després Camilo

Ernesto. Aquí ha un misteri, i gran. ~~(que ni'l de la Santissima Trinitat)~~ (pausa). Desde qu'he parlat a la Conxa de lo seu dot
"Lo vell i barallan...; parlan d'enganyos;... Veurem..

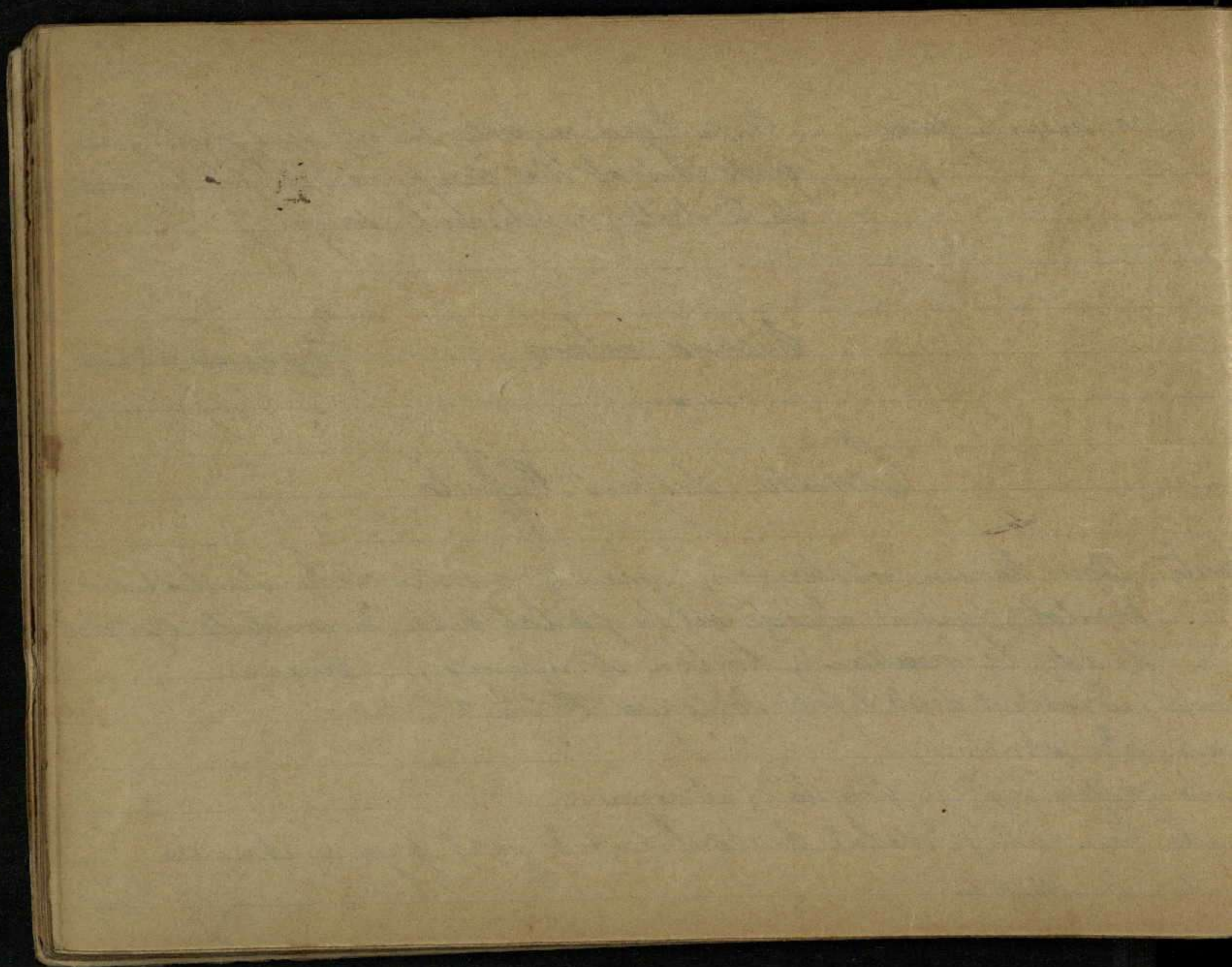
Camilo. (Preguntant desde'l for) Lo senyor Alsina?

Ernesto. Per servirlo.

Camilo. ¿Qué veig?... Ernesto! (ab sorpresa)

Ernesto. (reconexentlo) ¡Camilo! d'ahont surts? jo't feya a América

Camilo. Si, allà era

Ernesto. Seu, home, seu. (s'assenta) Com una butaca de la
 Camilo. Gracias. Dª Era a son costat

Ernesto. Y donchs...; fa molt qu'has tornat?

Camilo. Quatre mesos..... ja veuràs; América està mes explotat
 qu' aquí, y miseria per miseria... vaig dir: cap a casa...
 Després; què volias, què fes en un país com aquell en que
 no hi ha res d'un mateix color?..... L's homes, negres;
 la febre, groga; l's aucells, verds.....

Ernesto. (rient) ja... ja... ja.....

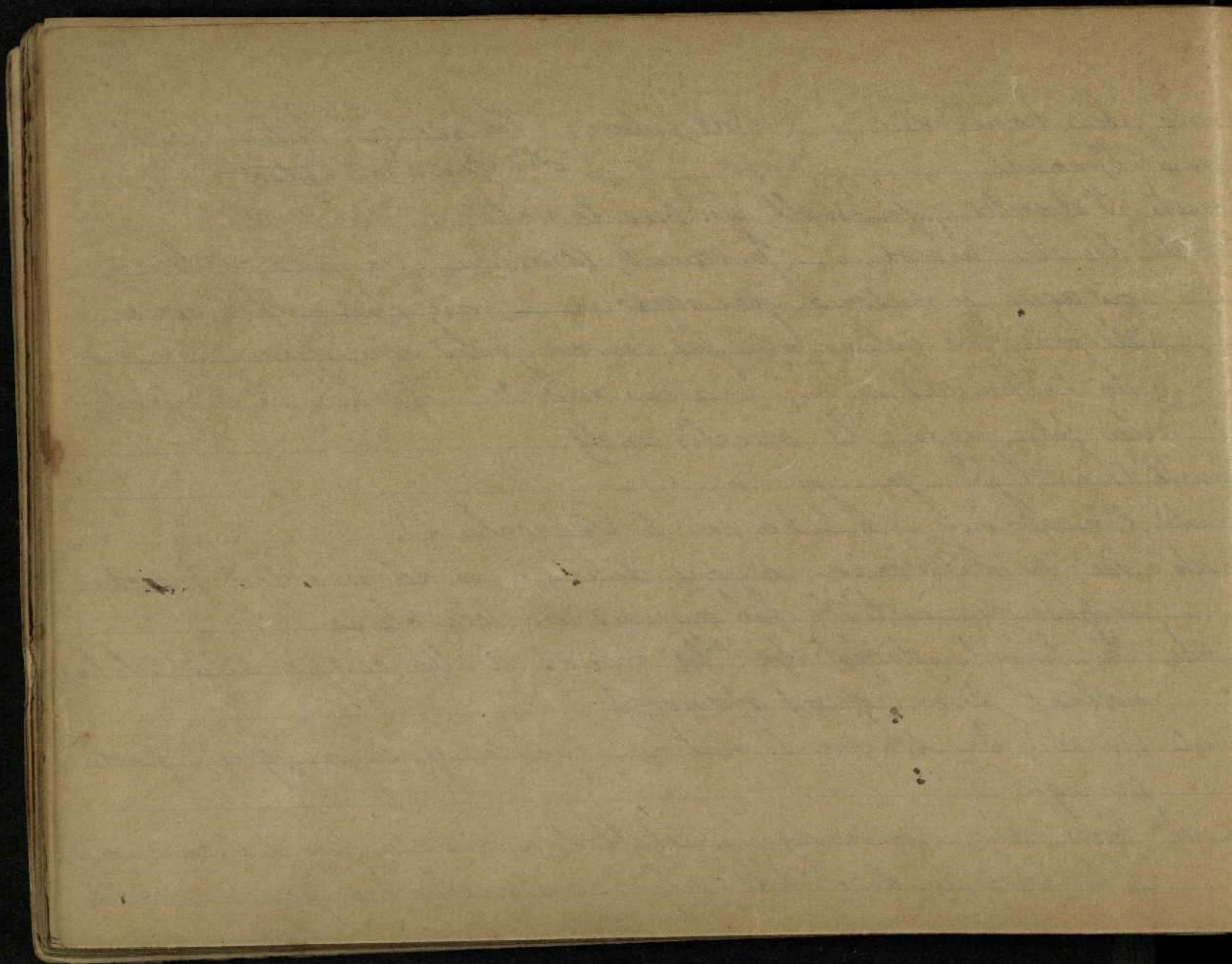
Camilo. Creus noy, no hi ha com a Barcelona.

Ernesto. Bé; pero América, segons diuen, es admirable: boscos,
 verges; manantials; ab aigües de tota classe...

Camilo. Cà... home!... d'iguals dir: las aigües d'allà comparadas ab las
 nostres son aigües menors.

Ernesto. (Rient) Tu sempre t' mateix... (pausa) y, digas: que t' porta
 per aquí?

Camilo. Tens rahó... ja veuràs: he establert una casa per dedicarme
 a la cobrança de crèdit, y la meua visita era per demanarte

informes d'una xicota, que sembla qu'ha fet alguns inglesos.....

Ernesto. (ap) Un'altra.

Camilo. Donant, en garantia, lo teu nom..... Frafra, a mi ja m'ho pots dir; t'ens algun trafeco?

Ernesto. Noy, no se de que m'parlas, la veritat..... y, no't pensis no'es aquesta la primera visita que rebo de lo mateix objecte.

Camilo. Donchs, es estrany.

Ernesto. Be; pero ¿qui es aquesta dona? ¿com se diu?

Camilo. (trayentse uns papers de la butxaca y llegint) Conxa Molas.

Ernesto. ¿Qu'as dit? Alhantre, Cam. Ponte

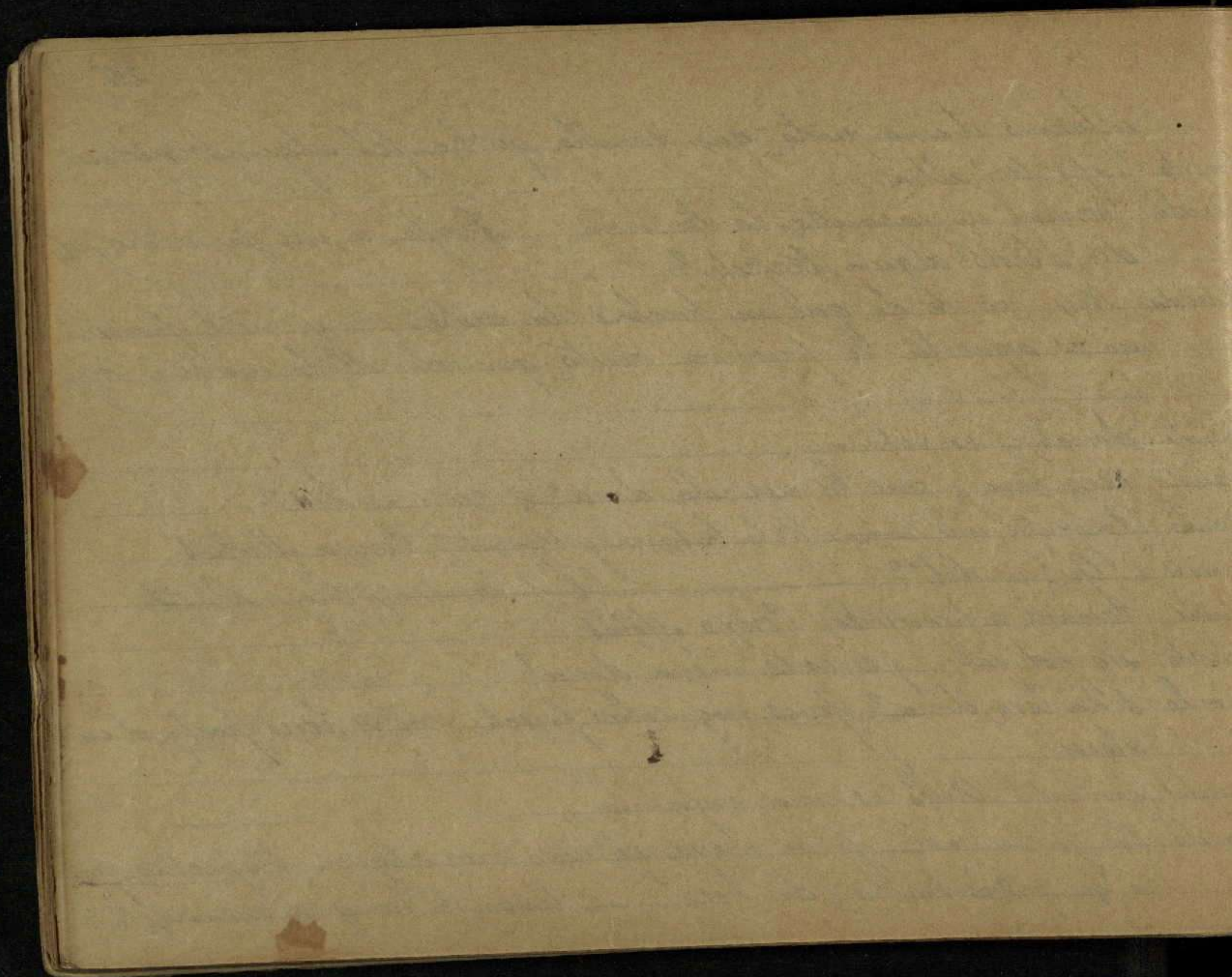
Camilo. (tornant a llegir) Si; Conxa Molas.

Ernesto. No pot ser... ¡si es la meua dona!

Camilo. ¿La teua dona? pues, noy, estas fresch; no'n tens poch d'inglesos!

Ernesto. (cridant) Això es una infamia.

Camilo. Be, ja veuras; jo'm creya qu'això era algun trafico, pero ja qu'è tracta de cosa... terra, t'haig d'avisar;

Avuy t'embargaran.... Com que sejoins sembla t' mudas de casa, i' Sufjat, creyent que fugias, ha concedit t' embarch preventiu....

Ernesto. Això ja es massa!... Jo fare' un disbarat... si... si; no hi hã mes.... A grandes males....

Camilo. Deixat de refrans:.... a grandes males, forsa caldo de gallina

Ernesto. (cridant fora de si) Conxa... D. Pau... D.ª Fomata...

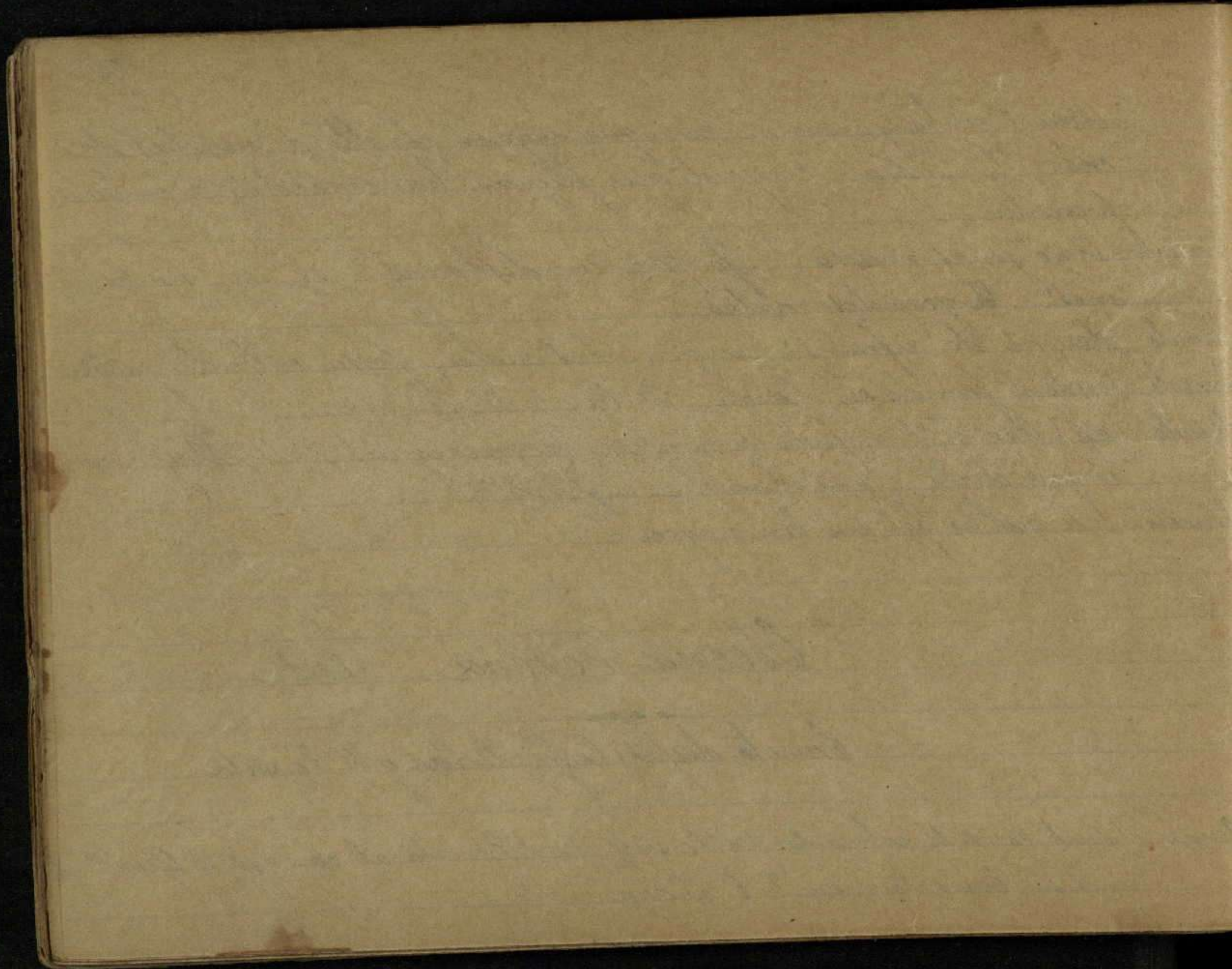
Camilo. (ap) Are ve' l' xafech y vaig sense paraiguas - (alt) Hoy, no se que dirte. (se'n va) — Pa D.ª

Ernesto. Si que he fet un bon negoci!

Escena novena Sala 2.ª

Ernesto, després Conxa, D. Pau y D.ª Fomata

Conxa. (sunt corrents, eiberada pe'ls crits) (a l'Ernesto ab carinyo) ¿Que t' passa, Ernesto meu? ¿Y ara?

Ernesto (ab ira) ¿Que'm passa? que ja van tres... tres... ¿ho sentis?...
 May ho hauria dit, Conça: jo soch una víctima tova...

Conça ¿Pro, que?

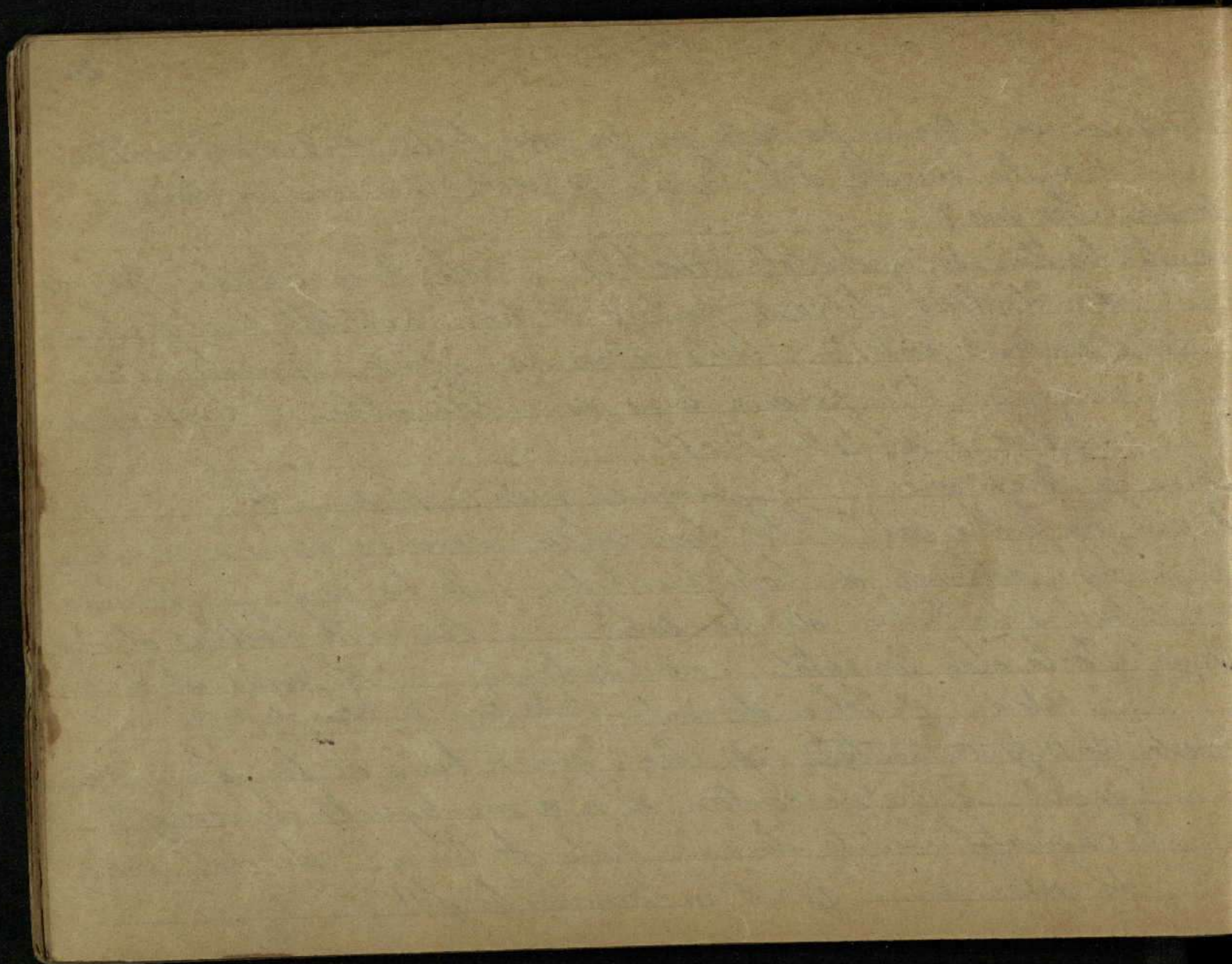
Ernesto. De tu, si; y de tots vosaltres..... volentme agafar per gen-
 dre 'ls teus ditxosos papàs, m'han agafat per primero...
 ¿ho tens entès?... Més jo'm reverençaré... ¡vaya si'm
 reverençaré!... perquè així es intolerable... tres, en un
 sol dia ¿sentis?... ¡tres!...

Conça ¿tres que?

Ernesto (no sentint cas) ^{passajante pedant en l'èrme 3^a} Y tot per culpa meua: ¿qui no m' en-
 feya enterar de bon principi! Ja ho veig..... però ¿
 qui s'ho havia de pensar?... Pe'm ho podias dir!...

Conça Parla clar Ernesto..... no t'entench..... M. poses ab ansia
 (plora).... ¡Fobra de mi! — ^{entrante en la butaca de la d^{ra}}

Ernesto (~~passajante excitat~~) (ap) Prò ¿que m'haig de fer jo?... ¡ve-
 yam!... ¿que'm contan a n'a mi aquets acreedors?...
 ... aquestos credits de huen venir de lluny... de molt anteg
 de casarme... ¡jo'm tornaré boig!!

(D^{na} Tomasa y Don Pau entran questionant durant l'anterior dialecte, y aixis que son en escena D^{na} Tomasa s' dirigeix ahont esta Conxa plorant y Don Pau, que també vol seguir la es detingut bruscament, pe'l faldó de la levita, per en Ernesto que se'n ha adonat, y aquest fentlo seguir fins al prosceni, sens donarli temps de reverir, de sa sorpresa, li deu rapit.)

Ernesto. Hem d' aclarir aquest punt, senyor meu...

D. Pau. ¿ Quin punt? (mirantte lo faldó)

Ernesto. Ja m'entendra: aquí ja hi doch de mes... jo...

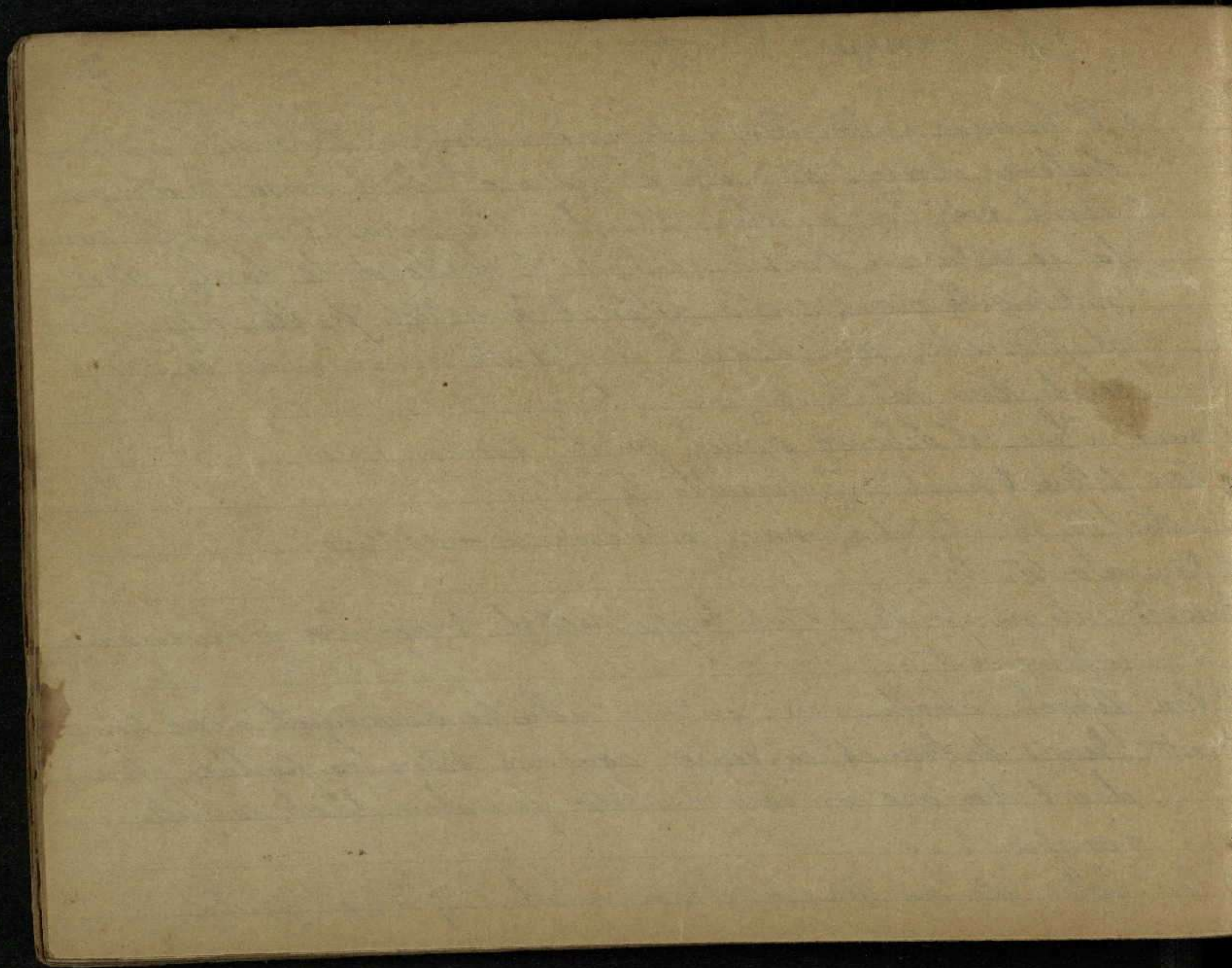
D. Pau. Jo també

Ernesto. (interrumpintlo) ¿ Sab lo que vull dir? aquí se m'ha enganxat infamement.....

D. Pau. Apoch... apoch... noy; en ma vida he enganxat a cap home.

Ernesto. Deixis de bromas, ex-sogre: aquí no se'm va parlar ptou clar el dia que m' vaig prometre formalment ab sa filla..... ¿ compren?..... y.....

D. Pau. Potse' era un dia qu' estava nuvol..... ¡ es molt facil!

Ernesto (amenasantlo) Noiri que la cosa es mes grave de lo que voste s' pensa; m' enten?..... I, per desgracia, de la meua delicadesa, de la meua prudencia, n' pot resultar un conflicte en perjudici de vostes, y en perjudici meu - qu' es lo mes sensible perque' res hi tinclo que veure.....

D. Pau. No acabo de penetrar....

Ernesto Ho se tot: a' mi vostes varen enganyarme com a un xino; mal m' esta' l' dirho, al indicarme que a' la seva filla l' hi assignaban un dot, qual dot es fals.

D. Pau Ey! Lo que toca jo no crech que may t' haques dit semblant cosa; si per cas seria la teua sogra

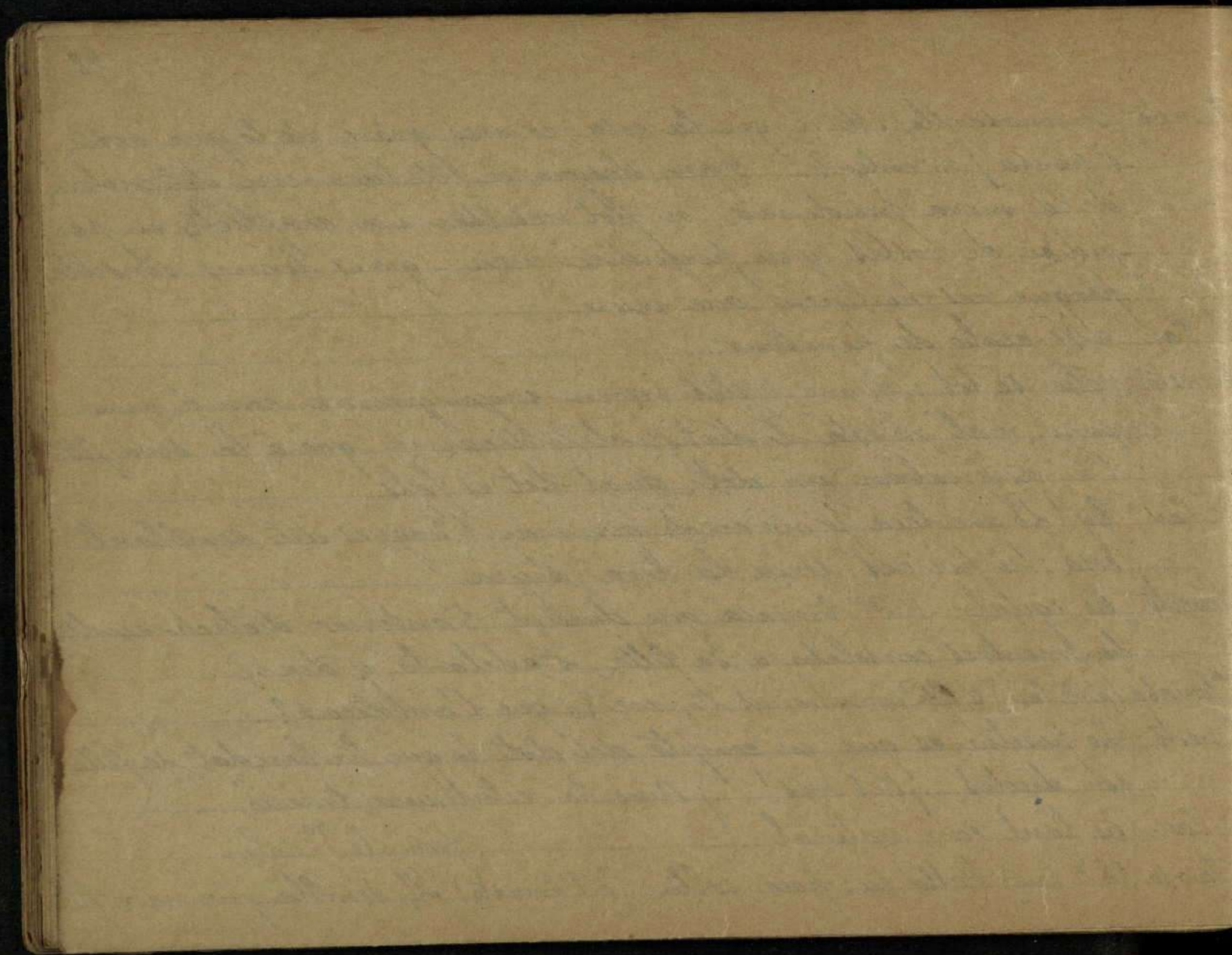
Ernesto Es igual. (D^a Tomasa que durant l' anterior dialech excollia la mentres consolaba a' sa filla, s' adelanta y diu:)

D^a Tomasa (a' D. Pau) O' Qu' errahonas tu, are? i que t' embolicas?.....

Ernesto Lo positiv es que, en compte del dot, lo que ha heredit sa filla son deutes.... ¡Res mes!..... ¡Aixo ha estat una traicio!.....

D. Pau. Es tant com natural.....

Dª Tomasa (a' D. Pau) Calla, tu: poca solta: (a' l' Ernesto) M' sembla que no n' hi

ha per tant, Ernesto...

Ernesto. ¿Que no n'hi ha.....? després de tres facturas garantidas ab lo meu nom, sense jo saber-ne res?... si això no es abusar, senyora, si això no es indigne.....

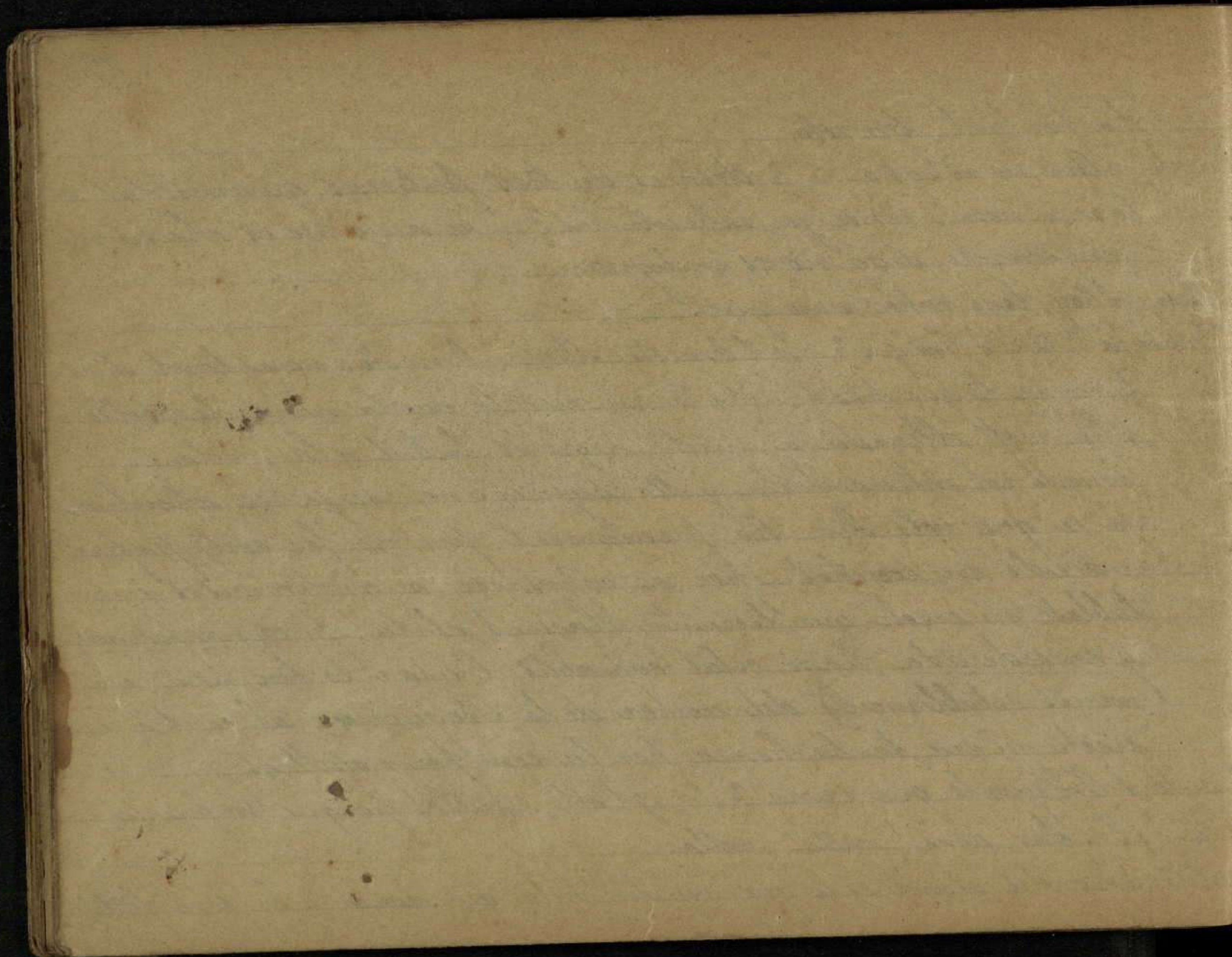
D. Pau. Noy, tens rahó; sinó que...

D.ª Comata (a D. Pau) ¿Pro' qué? (a l'Ernesto) Mira, Ernesto: no es tant d'estranyar lo que passa si's té en compte que la nena, de soltera s'ha vist obligada a rendir rigorós tribut a la moda.... (Ernesto vol interrompre-la y ella segueix) no... si ja se' ahont va; ja se que vols dir... Pro', precisament, per no fer certs papers ridículs en societat, per no exposarse a compromisos inevitables, m'crech que tenint relacions ab tu, persona formal y considerada, hagi estat cap abis, l'usar lo teu nom, en varios establimentys del carrer de la Boqueria; al contrari crech qu'era tanta honra per tu com per nosaltres.....

Ernesto ¿Pro', que té que veure?.....; Calli,... calli! perquè m'feriria

D. Pau. ¡Es clar, dona! calla... calla...

Ernesto ¿D'onchs ahont es lo que va dir vostè que daria a la seva filla

1a femala És lo que vaig dir es, que tot quant teniam era per ella, y encara ho dichs are... j no faltava mes!... are, de divers no'n varem parlar

D. Pau. Com que no n'hi han de euyts.....

Ernesto Já!... esta molt bé!... j molt bé!... *(pasejantse excitat)* cap a la 7a

1a femala Conxa... Conxa... vinga... no ploris... tot s'arreglará *(Parentalitat de Conxa y desigam a Pau al nuyl)*

Conxa *(plorant)* j Tobe de mi!

Ernesto ¿Que tot s'arreglará, diu? si, senyora; avuy mateix; no'm dubti: perquè antes no's presenté aquí l'Judjat a embargament *(se sent la campanilla)*

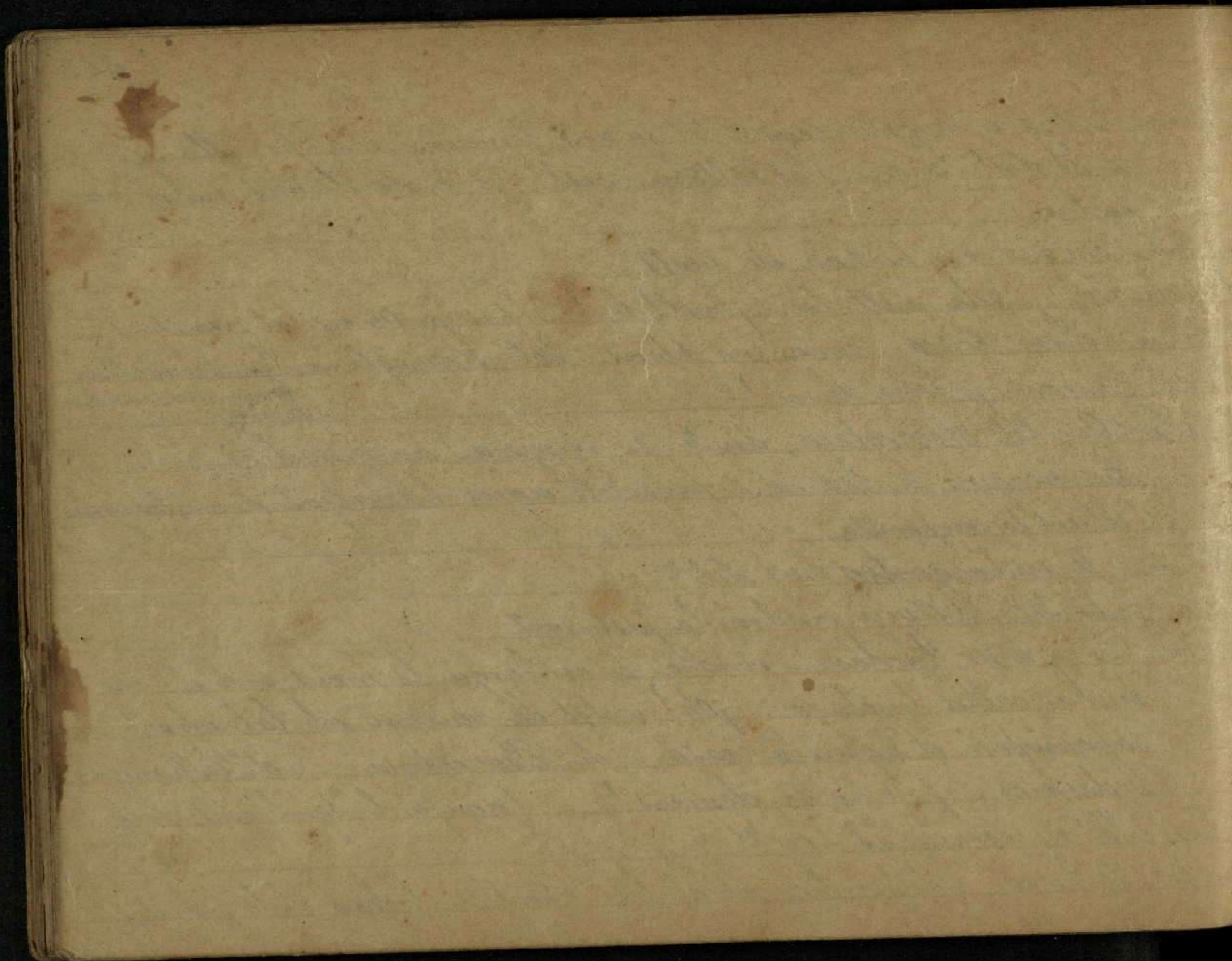
1a femala ¿A embargar-te, has dit?

D. Pau. *(espantat)* ¿Aquí vindrá la justícia?

Ernesto. Sí, y a no tardar... vindrá a embargar ls meus mobles! ves quina culpa tinch jo... joh! antes de veurem ab tal afront, desapareixeré d'aquesta casa, de Barcelona... d'Espanya... y despres... j no ho sé, despres!... *(agafa'l sombrero)* ja en el

D. Pau. ¿Ja ns escriurás, oy?

Ernesto No ho sé... *(dirigintse cap al foro, ahont se troba ab lo jutjat)*

Escena última *Fernando*

Les mateixos y quatre senyors que figuren esser lo Tutjat

Tutjat Don Ernesto Alsina?

Ernesto. Ja es aquí el Tutjat

Tutjat Venim a que.....

Ernesto. Ja m'ho penso (al públic) Senyors ja ho veheu... un negoci rodo.

(Conxa s'alleta plorant als braços de sa mare, a l'esquerra, a la dreta D Pau, contemplant espantat el Tutjat y a la seva familia, al fondo el Tutjat. y al mitje, l'Ernesto ab ademany de desesperació. Cuadro.

Feló rapit

Artigas. Campana No

1006262213